

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**

**PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY NOWY KAWĘCZYN**

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn

---

1. WPROWADZENIE	5
1.1 Podstawa prawna i cel Prognozy.....	5
1.2 Zawartość projektu SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn i jego główne cele	5
1.3 Powiązania projektu SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn z innymi dokumentami.....	14
1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	16
2. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY NOWY KAWĘCZYN	16
2.1 Ogólna charakterystyka gminy	16
2.2 Stan gleb	18
2.3 Zasoby i ocena jakości wód podziemnych	19
2.4 Zasoby i ocena jakości wód powierzchniowych.....	20
2.5 Ocena jakości powietrza	21
2.6 Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	22
2.7 Walory przyrodnicze i krajobrazowe	22
2.8 Walory kulturowe	27
3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY NOWY KAWĘCZYN ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN.....	28
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE DLA SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN ORAZ ZAKRES I SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA W STUDIUM.....	29
5. IDENTYFIKACJA, ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO	30
5.1 Różnorodność biologiczna	30
5.2 Ludzie	32
5.3 Zwierzęta	33
5.4 Rośliny	34
5.5 Wody powierzchniowe i podziemne.....	34
5.6 Powietrze	35
5.7 Powierzchnia ziemi	36
5.8 Krajobraz.....	36
5.9 Klimat.....	37
5.10 Zasoby naturalne.....	37
5.11 Zabytki i dobra materialne	38

6. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ SŁUŻĄCYCH ZAPOBIEGANIU, OGRANICZANIU LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO BĘDĄCYCH REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN	38
7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN.....	39
8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN.....	40
9. NIEDOSTATKI I BRAKI MATERIAŁÓW UTRUDNIAJĄCE OCENĘ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN.....	40
10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN	40
11. ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	41
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	41

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna Prognozy

Podstawą prawną sporządzania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn jest art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2008r Nr 199 poz. 1227 ze zmianami).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie wynika z art. 51 i 53 ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2008r Nr 199 poz. 1227 ze zmianami) oraz odpowiada uzgodnieniom w tym zakresie dokonanym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska z dnia 15.09.2010r (znak pisma: RDOŚ-10-WOOS.I-6617-2162-1/10/aj) i z dnia 5.11.2010r (znak pisma: RDOŚ-10-WOOS.I-6617-2419/10/aj) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Skierniewicach z dnia 08.12.2010r (znak pisma: PSSE-ZNS-470/28Rp/10).

1.2. Zawartość projektu SUIKZP gminy Nowy Kawęczyn i jego główne cele

18 lutego 2000r przyjęto uchwałą nr 79/2000 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie pierwsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn, stanowiące punkt wyjścia analizowanego projektu jego zmiany. 31 marca 2005r uchwałą nr 91/2005 przyjęto zmianę Studium obejmującą niewielkie fragmenty gminy we wsiach: Rawiczów, Budy Trzczańskie, Prandotów, Strzyboga, Stary Rzędków, Psary.

Obecny projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn obejmuje zmianę dotychczasowych kierunków polityki przestrzennej gminy. Podstawową zasadą przyświecającą przy opracowaniu zmiany studium gminy jest jej zrównoważony i harmonijny rozwój. Zakres opracowania obejmuje całokształt zagadnień związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy z uwzględnieniem walorów środowiska przyrodniczego oraz jego ochrony.

Podstawowymi kierunkami rozwoju gminy Nowy Kawęczyn pozostaje nadal produkcja rolna, obsługa produkcji rolniczej, obsługa ludności z towarzyszącą działalnością gospodarczą, coraz szerzej rozwijana funkcja produkcyjno-usługowa. Jako funkcje uzupełniające wyróżniono: mieszkalnictwo, turystykę i rekreację, w tym agroturystykę, obsługę komunikacji i transportu oraz inne funkcje wykorzystujące walory terenu gminy, jej położenia, potencjał ludnościowy, kulturowo-przyrodniczy i gospodarczy.

Zakres zmian wynika między innymi z ilości i różnorodności wniosków, złożonych przez mieszkańców gminy, dla których nie można realizować miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwagi na niezgodność z zapisami dotychczas obowiązującego studium (zgodnie z art.14 ust.5 oraz art.15 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003r Nr 80 poz.717 z późn. zm.)).

Celem polityki przestrzennej gminy są przekształcenia przestrzenne, społeczne i ekonomiczne zmierzające do:

- wzrostu poziomu życia mieszkańców, tworzeniu warunków sprzyjających podnoszeniu jakości środowiska zamieszkania i pracy na wsi,
- tworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, w tym zapewnienia terenów dla inwestycji,
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- racjonalnej gospodarki zasobami środowiska przyrodniczego,
- dbałości o zachowanie ładu przestrzennego,
- wzmocnienia pozycji gminy.

Realizacja w/w celów jest zakładana poprzez:

- rozwój rolniczego charakteru gminy;
- restrukturyzację gospodarstw rolnych,
- poprawę struktury agrarnej,
- wspieranie rolnictwa ekologicznego,
- ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej – ochronę obszarów wysokiej klasy gleb,
- możliwość zalesień,
- rozwój rolnictwa ukierunkowanego na produkcję na potrzeby mieszkańców gminy Nowy Kawęczyn i sąsiedniego miasta Skierniewice,
- adaptację i rozbudowę istniejącej zabudowy rolniczej,
- realizację zabudowy zagrodowej w enklawach istniejącej zabudowy zagrodowej
- rozwój nowych terenów zabudowy zagrodowej,
- podejmowanie działań w celu poprawy estetyki i stanu technicznego zabudowy;
- adaptację i rozbudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej,
- uporządkowanie zabudowy,
- realizacja zabudowy mieszkaniowej w enklawach istniejącej zabudowy zagrodowej bądź mieszkaniowej, wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- rozwój nowych terenów zabudowy mieszkaniowej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy,
- podejmowanie działań w celu poprawy estetyki i stanu technicznego zabudowy;
- rozwój i promowanie przedsiębiorczości lokalnej,
- podniesienie poziomu usług infrastruktury społecznej,
- uzupełnienie usług infrastruktury społecznej,
- zagospodarowanie istniejących obiektów i terenów oraz poprawa estetyki i stanu technicznego,
- rozwój nowych terenów produkcyjno-usługowych,
- likwidację uciążliwości obiektów produkcyjnych i usługowych poprzez modernizację, zmianę technologii lub zmianę profilu produkcji;
- wykorzystanie walorów przyrodniczych dolin rzek Rawki i Skierniewki oraz lasów, a także obszarów przyrodniczych prawnie chronionych,
- adaptację obiektów zabytkowych,
- utworzenie ścieżek rowerowych i pieszych,
- rozwój nowych terenów rekreacyjnych, letniskowych i sportowych,
- promocję walorów turystycznych gminy,
- poszerzenie oferty usługowej dla ruchu turystycznego,
- realizację szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych;

- ochronę obszarów przyrodniczych prawnie chronionych: projektowanego Obszaru Natura 2000 „Dolina Rawki”, Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, rezerwatu przyrody „Rawka”, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bolimowsko-Radziejowicki z doliną środkowej Rawki”, zespołów parkowych, pomników przyrody,
- ochronę obszarów wysokiej klasy gleb, lasów, wód, powietrza,
- promocję walorów środowiska przyrodniczego,
- ochrona dolin rzecznych przed zabudową (zakaz oraz ograniczenia zainwestowania),
- wprowadzanie zalesień,
- zapobieganie zanieczyszczeniom u ich źródła,
- dążenie do likwidacji obiektów i urządzeń mających negatywny wpływ na degradację środowiska, likwidację i ograniczanie uciążliwości obiektów,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami,
- realizację zbiorników retencyjnych;
- ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- ochronę obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- ochronę stanowisk archeologicznych, cmentarzy, miejsc pamięci narodowej,
- promocję walorów kulturowych gminy;
- utrzymanie i modernizację istniejącej sieci dróg: drogi wojewódzkiej, dróg powiatowych i dróg gminnych,
- realizację nowych dróg,
- zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych,
- rozwój komunikacji zbiorowej,
- realizację ścieżek rowerowych;
- sukcesywne obejmowanie infrastrukturą techniczną wszystkich terenów zainwestowanych i przeznaczonych do zainwestowania,
- modernizację istniejących sieci i urządzeń technicznych,
- promowanie ekologicznych źródeł energii,
- rozwój sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- gazyfikację gminy,
- usprawnienie systemu zbiórki i segregacji odpadów

Mając powyższe na względzie, wyodrębniono na terenie gminy następujące obszary funkcjonalno-przestrzenne:

- RM/MN** - tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy produkcyjno-usługowej;
- RM/ZR** - tereny zabudowy zagrodowej i rekreacji indywidualnej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- MN** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy produkcyjno-usługowej;
- ZR** - tereny zabudowy rekreacji indywidualnej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- U** - tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej;
- U/ZP** - tereny zabudowy usługowej i zieleni urządzonej (parki) z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej
- PU** - tereny obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów;

PE	- tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych;
R	- tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
ZL	- tereny lasów;
R/ZL	- tereny zalesień;
RZ	- tereny dolinne z przewagą użytków zielonych;
ZC	- tereny cmentarzy;
ZP	- tereny zieleni urządzonej (parki);
RO	- tereny upraw ogrodniczych i sadowniczych/tereny obiektów produkcji i obsługi gospodarki ogrodniczej i sadowniczej;
W	- tereny wód powierzchniowych;
WZ	- tereny projektowanych zbiorników retencyjnych;
IS	- tereny Ośrodka Szkoleniowego Biura Ochrony Rządu.

W ramach szczegółowych zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i jego zasobów oraz środowiska kulturowego gminy w SUiKZP gminy Nowy Kawęczyn ustalono:

w zakresie ochrony przyrody:

- przyjąć zakazy i nakazy, określone w przepisach odrębnych, odnoszących się do obszarów i obiektów prawnie chronionych (istniejącego rezerwatu przyrody Rawka; fragmentu Bolimowskiego Parku Krajobrazowego; istniejącego OCHK „Bolimowsko-Radziejowickiego z doliną środkowej Rawki”, pomników przyrody oraz proponowanego Obszaru Natura 2000 Mającego Znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Rawki” o kodzie PLH 100015) oraz zgodne z zaleceniami wynikającymi z przepisów odrębnych i z prawa miejscowego, tj. zgodne z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, Strategią rozwoju województwa łódzkiego, a także stosownych rozporządzeń Wojewody Łódzkiego, dotyczących ochrony przyrody na tym obszarze;

Na terenie SOOS w Studium zabrania się więc podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowy regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na realizację planu lub działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania obszaru Natura 2000.

Na obszarze Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałują znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Przy tym prowadzenie w/w działalności na obszarze Natura 2000 wchodzącym w skład rezerwatu przyrody jest dozwolone wyłącznie w zakresie, w jakim nie narusza to zakazów obowiązujących na tym obszarze.

Na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w projekcie Studium Gminy planuje się zagospodarowanie zgodne z jego planem ochrony. Plan ochrony ustala szczegółowe zasady ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych omawianego obszaru. Zgodnie z zapisami planu ochrony Studium zakłada, iż priorytetową zasadą kwalifikowania gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania na terenie Parku powinno być dążenie do zachowania w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Na obszarze rezerwatu przyrody „Rawka” w Studium zabrania się:

- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- paleniu ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach w rezerwacie przyrody wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;

- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia badań naukowych w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zakazy te nie dotyczą:

- wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;
- prowadzenia zadań akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- wykonywaniem zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, może zezwolić na obszarze rezerwatu na odstępstwa od w/w zakazów, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą;

- ochrony przyrody lub
- realizacji inwestycji liniowych celu publicznego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na obszarze rezerwatu na odstępstwa od w/w zakazów, jeżeli jest to uzasadnione wykonywaniem badań naukowych lub celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego i nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu przyrody.

Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu w Studium zabrania się:

- lokalizowania i budowy obiektów szczególnie szkodliwych dla środowiska;
- lokalizowania, budowy i rozbudowy obiektów naruszających walory krajobrazu środowiska;
- osuszania torfowisk, mokradeł i oczek wodnych na gruntach ornych, leśnych i nieużytków;
- lokalizowania obiektów i urządzeń o charakterze turystyczno-wypoczynkowym za wyjątkiem kąpielisk, przystani, pomostów i hangarów na sprzęt wodny w odległości mniejszej niż 60m od linii brzegowej wód powierzchniowych;
- lokalizowania urządzeń o charakterze turystyczno-wypoczynkowym za wyjątkiem parkingów na terenach leśnych oraz w odległości mniejszej niż 60m od granicy lasu.

oraz zaleca się:

- wprowadzanie racjonalnego nawożenia i ochrony roślin w celu zmniejszenia chemizacji rolnictwa;
- popieranie rozwoju różnych form rolnictwa ekologicznego, pszczelarstwa, upraw roślin zielarskich i surowców dla przemysłu farmaceutycznego;

- ochronie gruntów rolnych i leśnych, podejmowanie działań w kierunku zwiększenia lesistości ze szczególnym uwzględnieniem: obszarów wododziałowych, obszarów wzdłuż rzek, nieużytków i terenów zdegradowanych;
- wprowadzanie i ochronę zadrzewień ze szczególnym uwzględnieniem zadrzewień przydrożnych i śródpolnych;
- ochronę obiektów zabytkowych i parków wiejskich jako niezwykle cennych form zadrzewień w krajobrazie rolniczym.

Dla ochrony parków podworskich, jako lokalnych skupisk zieleni, Studium przyjmuje zasadę czytelności układów wewnętrznych wraz z ochroną drzewostanu. Jednocześnie ustala rewitalizację parków.

W stosunku do pomników przyrody w Studium zakazuje się dokonywania prac zmieniających stan pomników, nie wykluczając jednak zabiegów konserwatorskich.

w zakresie ochrony i kształtowania środowiska:

- istotnym celem polityki przestrzennej gminy jest ochrona i wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego w rozwoju gminy, podnoszenie jej atrakcyjności, podporządkowanie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym nadrzędnej funkcji ekologicznej.

Lasy podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nieleśne na podstawie odpowiednich przepisów szczególnych. W przypadku konieczności ich przeznaczenia na cele nieleśne należy ograniczać się do, jak najmniejszych powierzchni. Należy prowadzić działalność w zakresie urządzania, zagospodarowania lasu, powiększania zasobów i upraw leśnych, konserwacji i przebudowy istniejącego drzewostanu. Wymagane jest zachowanie bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, odtwarzanie i wzbogacanie zbiorowisk roślinnych i drzewostanu. Należy zwiększać areal lasów głównie poprzez zalesianie nieużytków, wprowadzać zadrzewienia i zakrzaczenia wzdłuż dróg, dostosować uprawy polowe do warunków środowiska. Na terenach o gorszych warunkach do produkcji rolnej i częściowo zalesionych wskazane są planowe dolesienia celem poprawy struktury leśnej. Należy stosować w gospodarce leśnej tylko rodzime gatunki drzew i krzewów. Zaleca się możliwość dolesień na terenach o małej przydatności rolnej, obszarów graniczących z kompleksami leśnymi oraz stworzyć możliwość wyrównania linii lasów i połączenia rozproszonych kompleksów leśnych (umożliwi to stworzenie jednego zwartego kompleksu leśnego). Przy zalesianiu gruntów pod liniami energetycznymi proponuje się sadzenie krzewów biocenotycznych, jak róża fałdzistolistna, głóg, ałycz, dereń, tarnina, bez czarny, bez koralowy lub inne. Wypełnianie powierzchni przez krzewy uniemożliwi samosiew gatunków lekkonasiennych (brzoza, osika), które później trzeba usuwać. W stosunku do gruntów leśnych Skarbu Państwa dopuszcza się prowadzenie na użytkach rolnych gospodarki rolnej oraz w zależności od sytuacji i potrzeb wprowadzenia na nich dolesień i upraw leśnych. Tereny budowlane dla przemysłu, rzemiosła produkcyjnego należy lokalizować w takiej odległości od kompleksów leśnych, by do minimum ograniczyć ich szkodliwe działanie na zdrowotność drzewostanu. Tereny przeznaczone pod drogi, zabudowę mieszkaniową i lotniskową nie powinny powodować rozdrobnienia kompleksów leśnych.

Najlepsze w gminie gleby III i IV klasy bonitacyjnej podlegają ochronie polegającej na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze i nieleśne na podstawie odpowiednich przepisów szczególnych. W przypadku konieczności przeznaczenia ich na cele nierolnicze i nieleśne należy ograniczać się do jak najmniejszych powierzchni.

Obszary występowania udokumentowanych złóż surowców mineralnych są chronione przed innym niż eksploatacja zagospodarowaniem na podstawie odpowiednich przepisów szczególnych. Obszary te w Studium wyklucza się z zabudowy. Po wyczerpaniu złoża winna nastąpić rekultywacja o kierunku rolno - leśnym.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych oraz poprawy klasy czystości wód w studium najważniejszym zadaniem jest realizacja systemu gospodarki ściekowej poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnych.

Dla komunalnych ujęć wody w miejscowościach: Kolonia Starorawska, Trzcianna i Kwasowiec obowiązują strefy ochrony bezpośredniej. Zasoby wód podziemnych w gminie są wystarczające do zaspokojenia potrzeb bytowych jej mieszkańców, jak również do prowadzenia zrównoważonej gospodarki rolnej oraz działalności produkcyjno-usługowej. Gospodarka zasobami wodnymi w gminie winna być jednak wg studium oszczędna, a lokalizowanie na terenie gminy inwestycji wodochłonnych nie jest wskazane. Środkowa część gminy, ze względu na wysoką ochronę GZWP, wymaga wprowadzenia ograniczeń w lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a szczególnie środowisko wodne. Na całym obszarze gminy, a zwłaszcza na Obszarze Wysokiej Ochrony należy unikać lokalizacji obiektów mogących wpływać na pogorszenie jakości wód podziemnych. Należy podjąć stosowne działania w zakresie racjonalnej i oszczędnej eksploatacji zasobów wód głębinowych z uwzględnieniem systemowego odprowadzenia ścieków sanitarnych z terenów zabudowanych. Zalecane jest skanalizowanie tych obszarów przy jednoczesnej likwidacji istniejących szamb chłonnych (nieuszczelnionych) oraz równoczesna realizacja nowej zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną. W przypadku zmiany sposobu użytkowania terenów, na których występują urządzenia melioracyjne należy je przebudować w sposób umożliwiający prawidłowe ich funkcjonowanie.

W Studium na obszarze gminy planuje się budowę 3 zbiorników retencyjnych o powierzchni powyżej 5ha: Podstrobów; Rzędków; Nowy Dwór.

Wg zapisów Studium należy ograniczyć emisję zanieczyszczeń do atmosfery poprzez stosowanie ekologicznych źródeł ciepła (np. energii odnawialnej), modernizację istniejących lokalnych kotłowni, likwidację uciążliwości obiektów produkcyjnych i usługowych oraz poprzez modernizację, zmianę technologii lub zmianę profilu produkcji.

Doliny cieków, charakteryzujących się w większości łagodnymi krawędziami, będą chronione przed erozją głównie poprzez wprowadzanie na nich zieleni (zalesianie i zakrzewianie), przeciwdziałającej niszczeniu rzeźby terenu.

w zakresie ochrony i kształtowania środowiska kulturowego:

- do ważniejszych zasad w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego gminy należy:
  - gospodarowanie przestrzenią w taki sposób, by nie naruszano zasad ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych;
  - kształtowanie zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy w sposób zapewniający harmonijny rozwój krajobrazu kulturowego z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i historycznych;
  - utrzymanie walorów krajobrazowych obszarów dolinnych rzek: Rawki i Skierniewki;
  - dla obszarów i obiektów przyrodniczych prawnie chronionych zachowanie zakazów, nakazów i zaleceń wynikających ze stosownych przepisów szczególnych powołujących te formy ochrony;
  - utrzymanie w dobrym stanie obiektów zabytkowych, wprowadzanie funkcji nieuciążliwych, które nie wpływają negatywnie na obiekt;
  - kształtowanie zabudowy poprzez nawiązywanie do istniejących gabarytów budynków i linii zabudowy (nawiązanie nowej zabudowy do charakteru i skali zabudowy istniejącej);
  - stosowanie w budownictwie form zabudowy i materiałów nawiązujących do wykształconych form zabudowy;
  - zachowanie i eksponowanie istniejących obiektów zabytkowych;
  - zachowanie i eksponowanie form małej architektury (np. krzyże, kapliczki);

- zachowanie i eksponowanie istniejącej alei lipowej;
- dla terenów przyległych do obiektów zabytkowych należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ekspozycję obiektów zabytkowych z przyległych dróg, wskazane jest ograniczanie realizacji zabudowy w strefach ekspozycji;
- dla kościoła i innych obiektów kościelnych w Starej Rawie, cmentarza (Stara Rawa), a także parków w Dolecku, Nowym Dworze, Trzciannie i Starym Rzędkowie oraz dworu w Trzciannie i zespołu dworskiego w Nowym Dworze istotne jest zapewnienie perspektyw widokowych (stref ekspozycji) z dróg prowadzących do miejsc ich lokalizacji;
- zachowanie oraz eksponowanie walorów kulturowych gminy poprzez realizację szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych.
- celem Studium jest także zachowanie dóbr kultury, ich należyte utrzymanie oraz społecznie celowe wykorzystanie dla celów naukowych, dydaktycznych i wychowawczych. Na środowisko kulturowe gminy Nowy Kawęczyn składają się: obiekty zabytkowe w rejestrze zabytków; obiekty zabytkowe w gminnej ewidencji zabytków; stanowiska archeologiczne; cmentarze; miejsca pamięci narodowej.

Podstawowe zadania w zakresie ochrony obiektów zabytkowych to:

- ochrona, zachowanie i utrzymanie we właściwym stanie technicznym; należy dążyć do zachowania dobrego stanu technicznego poprzez przeprowadzanie wymaganych remontów i konserwacji;
- stosownie do obowiązujących uwarunkowań prawnych wszelka działalność związana z obiektami i obszarami wpisanymi do rejestru zabytków wymaga indywidualnych wytycznych konserwatorskich i uzyskania zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- dopuszcza się lokalizację w obiektach zabytkowych funkcji nieuciążliwych (mieszkańcwo-usługowych), które nie wpływają na degradację walorów historycznych;
- zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych, forma ogrodzeń w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- dostosowanie nowych obiektów sytuowanych w sąsiedztwie zabytków do gabarytów obiektów zabytkowych;
- dla ochrony parków należy przyjąć zasadę utrzymania czytelności ich usytuowania oraz zasadę utrzymania czytelności układów wewnętrznych wraz z ochroną drzewostanu; zaleca się, by parki zabytkowe w całości były użytkowane przez jednego użytkownika zapewniającego funkcje wykluczające dewastację parku;
- dla ochrony cmentarzy należy przyjąć zasadę utrzymania czytelności ich usytuowania oraz zasadę czytelności układów wewnętrznych wraz z ochroną istniejącego drzewostanu;
- dla terenów przyległych do granic parków i cmentarzy należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ich ekspozycję z przyległych dróg; nie jest wskazana realizacja zwartej zabudowy w strefach eksponowania parków i cmentarzy;
- dla terenów przyległych do obiektów zabytkowych należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ich ekspozycję, wskazane jest ograniczanie realizacji zabudowy w strefach ekspozycji;
- dla kościoła i innych obiektów kościelnych w Starej Rawie, cmentarza (Stara Rawa), a także parków i zespołów parkowych w Dolecku, Nowym Dworze, Trzciannie i Starym Rzędkowie istotne jest zapewnienie perspektyw widokowych (stref ekspozycji) z dróg prowadzących do miejsc ich lokalizacji;
- dla zabytkowej alei w Nowym Dworze przyjęto zasadę ochrony istniejącego drzewostanu:
  - ogrodzenia należy lokalizować w odległości zapewniającej ochronę i walory widokowe zabytkowego drzewostanu,
  - wszelkie prace ziemne w sąsiedztwie alei należy prowadzić w sposób nieszkodzący systemom korzeniowym zabytkowych drzew;

- należy dążyć do zapewnienia właściwych stref ekspozycji poprzez kształtowanie linii zabudowy, ogrodzeń, wysokości zabudowy dla następujących obiektów:
  - obiekty sakralne w Starej Rawie (kościół, dzwonnica, cmentarz przykościelny, kaplica cmentarna) - z drogi powiatowej nr 1330E i nr 1324E,
  - cmentarz (Stara Rawa) - z drogi powiatowej nr 1330E,
  - zespół dworski w Nowym Dworze - z drogi powiatowej nr 1324E,
  - zespół dworski w Trzciannie - z drogi powiatowej nr 1318E,
  - park dworski w Dolecku – z drogi powiatowej nr 1330E,
  - park dworski w Starym Rzędkowie - z drogi gminnej nr 115308E;
- ustala się strefy ochrony stanowisk archeologicznych - stanowisko powinno znajdować się centralnie w strefie, wyjątek stanowią stanowiska usytuowane w pobliżu rzeki, wówczas jedną z granic jest rzeka;
- stanowisko łącznie ze strefą nie powinno przekraczać powierzchni:
  - w przypadku epoki kamienia - 1,6ha,
  - w przypadku kultury łużyckiej, okresu wpływów rzymskich, średniowiecza oraz określanego jako pradzieje będącego śladem osadnictwa lub cmentarzyskiem -1,5ha, osadą - 9ha;
- realizacja inwestycji wymagająca prac ziemnych (w tym zalesienia) na obszarze stanowiska archeologicznego będzie możliwa po wykonaniu badań wykopaliskowych;
- realizacja inwestycji wymagająca prac ziemnych (w tym zalesienia) w strefie ochrony stanowiska archeologicznego wymaga sprawowania nadzoru archeologicznego;
- obiekty z gminnej ewidencji zabytków winny być objęte ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Celem sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn jest konieczność uaktualnienia polityki przestrzennej gminy w świetle obowiązujących przepisów prawa oraz zmieniających się potrzeb mieszkańców gminy, wyrażanych problematyką składanych przez nich wniosków.

1.3. Powiązania projektu SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn z innymi dokumentami

Zgodnie z art.9 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003r Nr 80 poz.717 z późn. zm.) Studium sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

Aktualizacja Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, przyjęta uchwałą nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010r w sprawie zmiany uchwały nr XLV/524/2002 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002r w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego zakłada na terenie gminy Nowy Kawęczyn:

- rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 707 na odcinku Skierniewice-Rawa Mazowiecka jako ustalenie wiążące
- oraz rekomenduje:
  - wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich – w tym rozwój rolnictwa wielofunkcyjnego i ekologicznego;
  - tworzenie sieciowej struktury powiązań gospodarczych, wykorzystanie specjalizacji sektorowych regionu poprzez tworzenie powiązań klastrowych: przetwórstwa rolno-spożywczego, bioenergii i turystyki konnej;

- wzrost jakości i standardów życia mieszkańców poprzez rozbudowę i unowocześnienie bazy placówek służby zdrowia oraz poprawę jakości leczenia;
- wzmocnienie systemu powiązań drogowych poprzez poprawę stanu technicznego drogi wojewódzkiej nr 707;
- wzmocnienie systemu energetycznego regionu poprzez budowę projektowanej linii elektroenergetycznej 110kV Skierniewice-Rawa Mazowiecka i projektowanego odejścia gazociągu wysokiego ciśnienia oraz zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
- ochrona najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych województwa poprzez utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych i ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo;
- zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez przywracanie walorów dziedzictwa i tożsamości regionalnej, tworzenie właściwego sąsiedztwa oraz utworzenie archeologicznego parku kulturowego;
- rozwój różnych form turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych i kulturowych oraz zagospodarowania turystycznego w wielofunkcyjnej Łowicko-Bolimowskiej strefie turystycznej;
- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej;
- zwiększanie i wzbogacanie zasobów leśnych;
- ochrona powierzchni ziemi i gleb;
- zwiększanie zasobów wodnych i poprawa ich jakości m.in. poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej i realizację projektowanych zbiorników retencyjnych;
- ograniczanie zagrożenia powodziowego.

Część terenu gminy Nowy Kawęczyn objęta jest obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego. Zostały one przyjęte następującymi uchwałami Rady Gminy:

- Nr 120/96 z dnia 14 listopada 1999 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn (Dz.Ur.z.W.Sk. Nr 32, poz. 235) – obszar w miejscowości Rawiczów;
- Nr 133/2001 z dnia 20 lipca 2001 roku. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn (Dz.Ur.z.W.Ł. Nr 172, poz. 2442) – obszar w miejscowości Nowy Dwór Parcela;
- Nr 174/2002 z dnia 8 października 2002 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn (Dz.U.W.Ł. Nr 300, poz. 3844) – obszary w miejscowościach: Dzwonkowice, Marianka, Podtrzianna.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią obowiązujące akty prawa miejscowego, ustanowione w celu określenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany SUIKZP gminy Nowy Kawęczyn wykonano z wykorzystaniem materiałów, poza w/w dokumentami, sporządzonymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014;
- Narodowa Strategia Ochrony Środowiska na lata 2007-2015;
- Natura 2000 – Europejska sieć ekologiczna – materiały ze strony Ministerstwa Ochrony Środowiska;
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego do 2011r;
- Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego wraz z Aneksami;

- Raport o stanie środowiska województwa łódzkiego w 2009r, WIOŚ w Łodzi;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2010r, WIOŚ w Łodzi;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2009-2012 (Dz.Urz.W.Ł. Nr 83, poz. 658 i 659 z 2010r.);
- Plan ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego.

Kierunki polityki przestrzennej objęte projektem SUIKZP gminy Nowy Kawęczyn realizują cele środowiskowe ujęte w dokumentach strategicznych dla gminy, opracowanych zarówno na szczeblu krajowym, wojewódzkim, jak i powiatowym.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod studialnych, dotyczących charakterystyki i analiz zasobów, walorów i zagrożeń środowiska, poddanych oddziaływaniu. Analizie poddano aktualny i prognozowany stan zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn oraz propozycje kierunków jej polityki przestrzennej, szczególnie w aspekcie realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Porównano proponowane kierunki działań z zapisami innych obowiązujących dokumentów, strategicznych dla gospodarki przestrzennej gminy i całego regionu oraz ochrony jego środowiska. Wynikające z analiz wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie i jego możliwości odpornościowych oraz przeanalizowano potencjalne skutki środowiskowe realizacji zapisów projektu SUIKZP gminy Nowy Kawęczyn.

2. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY NOWY KAWĘCZYN

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Nowy Kawęczyn położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, w środkowo-wschodniej części powiatu skierniewickiego ziemskiego.

Od zachodu graniczy z gminą Skierniewice, od północy z gminą Puszcza Mariańska (województwo mazowieckie), od wschodu z gminą Kowiesy i gminą Biała Rawska, a od południa z gminą Rawa Mazowiecka.

Powierzchnia gminy wynosi 104 km². Pod względem powierzchni gmina Nowy Kawęczyn należy do większych gmin powiatu skierniewickiego – zajmuje około 13,8 % jego powierzchni.

Gminę w 2009r. zamieszkiwało 3 291 osób (dane wg Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie na dzień 31.12.2009r), średnia gęstość zaludnienia gminy wynosiła około 32 osób/km².

Gminę w 2010r. zamieszkiwało 3 318 osób, średnia gęstość zaludnienia wynosiła 32 osoby/km² (WUS).

Na terenie gminy występują 22 sołectwa oraz 35 obrębów geodezyjnych.

Pod względem liczby ludności wielkość jednostek osadniczych w gminie jest dość zróżnicowana.

Do największych pod tym względem należy: Nowy Dwór Parcela – 456 osób i Strzyboga – 276 osób.

Najmniejszymi jednostkami są: Helenków – 19 osób, Sewerynów – 19 osób, Psary – 23 osoby.

Gmina jest typową gminą rolniczą, największą część jej obszaru zajmują użytki rolne oraz użytki leśne (wg danych Urzędu Gminy na dzień 01.01.2010r. użytki rolne zajmują 7 997 ha, co stanowi 76,69% powierzchni ogólnej; natomiast użytki leśne i grunty zadrzewione/zakrzaczone – 1 939 ha, co stanowi dalsze 18,59% powierzchni ogólnej).

Funkcje uzupełniające to: mieszkalnictwo, usługi, produkcja, obsługa rolnictwa i rekreacja.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka Nr 707 /Skierniewice-Rawa Mazowiecka-Nowe Miasto nad Pilicą/. Na terenie gminy znajduje się ponadto pięć dróg powiatowych.

Na terenie gminy Nowy Kawęczyn drogi zajmują łącznie:

- 10,6 km dróg wojewódzkich;
- 32,3 km dróg powiatowych;
- 56,388 km dróg gminnych.

Pod względem morfologicznym (wg fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski J.Kondrackiego) teren gminy Nowy Kawęczyn położony jest w obrębie Wzniesień Południowomazowieckich, stanowiących mezoregion Niziny Środkowopolskiej.

Najbardziej wyniesiona jest południowa część gminy, gdzie wysokości bezwzględne w okolicach Zglinnej Dużej, Zglinnej Małej i Dukaczewa osiągają od 174m do 178m n.p.m.

Teren obniża się w kierunku północnym, gdzie wysokości bezwzględne osiągają w okolicach Nowego Kawęczyna 146m, Trzciannej 144m, Prandotowa 129m n.p.m. Najniższe położone tereny występują w dolinie Rawki: w Nowym Dworze (125m), w Dolecku (121m) i w Suliszewie (114m n.p.m.).

Pod względem morfologicznym większość gminy Nowy Kawęczyn znajduje się w obrębie obszaru wysoczyzny polodowcowej równinnej, zwanej Wyżyną Rawską (K. Balińska-Wuttke - Geomorfologia obszaru między Skierniewicami i Rawą Mazowiecką). Jest to strefa postojowa lodowca, gdzie wykształtowały się wzgórza morenowe, podlegające następnie intensywnej denudacji. Procesy te spowodowały zmniejszenie deniwelacji terenu oraz złagodzenie nachylenia stoków wzgórz. Wzgórza strefy postojowej lodowca znajdują się w rejonie wsi: Marianki, Dukaczew, Rzędków i Zglinna.

Północna część gminy to wielki stożek napływowy, utworzony z piasków, nanoszonych przez rzeki spływające z wysoczyzny rawskiej po ustąpieniu lodowca. Omawiana forma rozciąga się od Strzybogi poprzez Rawców, Prandotów do Suliszewa. Piaski stożka napływowego były materiałem do tworzenia wydym parabolicznych, których pozostałości występują w rejonie Prandotowa i Rawczowa w postaci piasków rozwianych.

Szczególnie istotną formą geomorfologiczną dla krajobrazu gminy jest dolina rzeki Rawki z trzema wyraźnie zaznaczającymi się terasami: zalewową, nadzalewową piaszczystą II i żwirową III. Różnica wysokości pomiędzy terasą zalewową i nadzalewową II wynosi zazwyczaj 2 do 3m, a nadzalewową III około 12m. Terasa zalewowa rzeki Rawki od Rawy Mazowieckiej po Nowy Dwór jest wąska i urozmaicona starorzeczami. Ku północy rozszerza się i dzieli na terasy wyższe i niższe. Terasa piaszczysta widoczna jest w obrębie gminy od jej południowych granic. Terasa żwirowa ma charakter akumulacyjny. Szerokie powierzchnie terasy tworzone są nie tylko przez rzekę Rawkę, ale również przez sypanie stożków napływowych z jej bocznych dopływów.

Wzdłuż zachodniej granicy gminy ciągnie się dolina rzeki Skierniewki z wąską terasą zalewową o dość wyraźnych krawędziach. Terasa piaszczysta występuje tylko w okolicach Zglinnej. Wyraźnie występuje natomiast terasa żwirowa. Dobrze wykształcona jest na wschód od Skierniewki, w rejonie Rzędkowa, gdzie wyrównana powierzchnia terasy osiąga szerokość do 1km, a jej wysokość nad poziom rzeki wynosi od 6 do 8m.

Obszar gminy Nowy Kawęczyn zbudowany jest z utworów czwartorzędowych, pochodzących z okresu plejstocenu i holocenu. Okres plejstocenu reprezentowany jest przez utwory akumulacji glacialnej, fluwioglacialnej oraz glacialno-peryglacialnej. Utwory glacialne to przede wszystkim gliny zwałowe oraz piaski i żwiry. Największe kompleksy glin, zalegających na powierzchni, występują w południowej części gminy. Zwarta pokrywa tych utworów zlokalizowana jest w okolicach wsi: Nowy Dwór Parcela, Zglinna Duża, Kazimierzów oraz w rejonie Helenkowa, Koloni Starorawskiej i Dolecka Wiejskiego.

Największe obszary gminy pokrywają utwory plejstoceny młodsze w postaci piasków i żwirów. Zalegają one tereny począwszy od Strzybogi, Adamowa i Trzycianej w północnej części gminy, aż po Raducz, Mariankę, Zglinną Małą w południowej części gminy.

Najbardziej na północ wysuniętą część gminy zajmują utwory fluwialno-teryglacjalne. Rozciągają się one pasem o szerokości około 1,5 km od zachodniej granicy gminy poprzez tereny wsi Rawiczów, Prandotów, Suliszew. Są to w przeważającej części piaski i mułki.

Najmłodszymi pod względem geologicznym są na obszarze gminy utwory holoceny. Pod względem genetycznym są utwory aluwialno-deluwialne i aluwialne den dolin: Rawki i Skierniewki oraz innych mniejszych cieków. Występują w postaci namułków, piasków i torfów.

Zasoby złóż kopalin na terenie gminy są stosunkowo niewielkie. Stanowią je głównie złoża kruszyw naturalnych (piaski, żwiry i piaski ze żwirem).

Na terenie gminy znajduje się 7 udokumentowanych złóż piasków i żwirów według stanu na 31.12.2010r.:

- Rzędków Stary o zasobach 228 tys. t;
- Marianka o zasobach 1 760 tys.t (koncesja do 31.12.2021r. – teren i obszar górniczy Marianka IA);
- Marianka II o zasobach 618 tys. t; (koncesja do 31.12.2015r. - teren i obszar górniczy Marianka II);
- Marianka III o zasobach 224 tys. t;
- Marianka IV o zasobach 253 tys. t; (koncesja do 31.12.2018r. - teren i obszar górniczy Marianka IV);
- Marianka V o zasobach 1 150 tys. t; (koncesja do 31.12.2020r. - teren górniczy i obszar Marianka VB);
- Nowy Dwór o zasobach 1 634 tys.t; (koncesja do 31.12.2019r. - teren i obszar górniczy Nowy Dwór).

Poza tym na terenie gminy istnieje możliwość udokumentowania złoża kruszywa naturalnego o potencjalnych zasobach 5 675 280 ton we wsi Nowy Dwór. Obszar objęty zwiadem geologiczno-surowcowym położony jest na zachód od drogi wojewódzkiej nr 707 i ciągnie się w kierunku zachodnim. Od południa i południowego-zachodu teren ten graniczy ze złożami: Marianka, Marianka II, Marianka III, Marianka IV i Marianka V.

Ponadto w miejscowości Nowy Dwór, w sąsiedztwie złóż Marianka i Marianka III zakłada się występowanie potencjalnego złoża kruszywa naturalnego.

2.2. Stan gleb

Gleby na terenie gminy Nowy Kawęczyn charakteryzują się średnią jakością. Dominującym typem gleb w gminie są gleby brunatne kwaśne i wylugowane oraz gleby pseudobielicowe. W części południowo-zachodniej gminy przeważają gleby wytworzone z pyłów i piasków gliniastych oraz pylastych. Pozostały obszar cechują gleby wytworzone głównie z piasków słabogliniastych i luźnych.

Udział gleb dobrej jakości, obejmujących III i IV klasę bonitacyjną, wynosi około 60% ogółu gleb użytkowanych rolniczo. Zarówno wśród gruntów ornych, jak i użytków zielonych dominuje IV klasa bonitacyjna.

Średnia jakość gleb na terenie gminy Nowy Kawęczyn nie sprzyja intensyfikacji produkcji roślinnej. Znaczne areale gleb słabej jakości, zaliczone do klasy VI i Viz, powinny zostać przeznaczone pod zalesienie.

Najlepsze warunki glebowe dla rozwoju produkcji roślinnej mają wsie: Kaczorów, Kawęczyn B, Kolonia Starorawska, Nowy Dwór Parcela i Nowy Kawęczyn.

Najslabsze jakościowo gleby przeważają we wsiach: Suliszew, Sewerynów i Dzwonkowice

Degradacja powierzchni glebowej w gminie występuje głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przy czym jej realny zasięg przestrzenny ograniczany jest obciążeniem komunikacyjnym poszczególnych dróg w gminie.

Na terenie gminy Nowy Kawęczyn praktycznie nie występuje zagrożenie powierzchni ziemi związane ze składowaniem odpadów. Wiąże się to z faktem, że gmina Nowy Kawęczyn nie posiada własnego wysypiska śmieci i korzysta z wysypiska zlokalizowanego poza swoim terenem.

Na terenie gminy występują także tzw. „dzikie składowiska” wymagające ich możliwie szybkiej likwidacji.

2.3. Zasoby i ocena jakości wód podziemnych

Teren gminy Nowy Kawęczyn należy do regionu hydrogeologicznego Południowomazowieckiego.

Na większości obszaru gminy pierwszy poziom wód gruntowych znajduje się na głębokości większej niż 4m p.p.t. Obszary o wyższym poziomie wód gruntowych zajmują stosunkowo nieduży obszar i związane są przede wszystkim z terenami dolin rzek: Rawki, jej dopływów i Skierniewki. Na obszarach tych pierwszy poziom wód gruntowych znajduje się od 1 do 4 m p.p.t.

Główny poziom wodonośny, przydatny do lokalizacji ujęć wodnych, występuje na obszarze gminy generalnie na głębokości od 20 do 30m p.p.t. Potencjalna wydajność typowej studni głębinowej w większej części gminy wynosi 30-70m³ /h.

Według Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2009-2012 (Dz.Urz.W.Ł. Nr 83, poz. 658 i 659 z 2010r.) na terenie gminy funkcjonują 3 ujęcia wód podziemnych dla grupowych wodociągów wiejskich: Kwasowiec, Trzecianna, Nowy Kawęczyn (aktualnie Kolonia Starorawska) oraz dwa ujęcia zakładowe w Raduczu i w Nowym Dworze.

Obszar gminy położony jest w całości w granicach trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 i 215A „Subniecka warszawska” o charakterze porowym. Środkowa część gminy mieści się w zasięgu obszaru wysokiej ochrony (**OWO**) wymienionego GZWP.

Zasoby wód podziemnych w gminie są wystarczające do zaspokojenia potrzeb bytowych jej mieszkańców, jak również do prowadzenia zrównoważonej gospodarki rolnej oraz działalności produkcyjno-usługowej. Gospodarka zasobami wodnymi winna być jednak oszczędna, a lokalizowanie na terenie gminy inwestycji wodochłonnych nie jest wskazane.

Środkowa część gminy, ze względu na wysoką ochronę GZWP, wymaga wprowadzenia ograniczeń w lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a szczególnie środowisko wodne.

Gmina Nowy Kawęczyn jest w większości zwodociągowana, do zwodociągowania pozostała jedynie wieś Sewerynów oraz część wsi Helenków (zabudowa za cmentarzem). Łącznie z sieci wodociągowej korzysta około 80% mieszkańców. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w gminie wynoszą łącznie 209,3 m³/h, co stanowi 5 023,2 m³/dobę.

Zasoby wód podziemnych w gminie zaspokajają potrzeby jej mieszkańców. Gospodarka zasobami wodnymi winna być jednak oszczędna, a lokalizowanie inwestycji wodochłonnych jest niewskazane.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla celów bytowych i gospodarczych są 3 wiejskie wodociągi grupowe zasilane z ujęć wód podziemnych:

- Kolonia Starorawska o wydajności eksploatacyjnej $Q_e = 50,0\text{m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=15-32,0\text{m}$. W/w ujęcie obsługuje wsie: Nowy Kawęczyn, Franciszkany, Kaczorów, Kolonia Starorawska, Helenków, Stara Rawa, Nowa Trzcianna, Podfranciszkanie.
- Trzcianna o wydajności eksploatacyjnej $Q_e = 80,0\text{m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=4,5\text{m}$. Ujęcie to obsługuje wsie: Psary, Raducz, Dzwonkowice, Doleck, Trzcianna, Suliszew, Prandotów, Adamów, Budy Trzcińskie, Rawiczów, Podtrzianna, Strzyboga, Podstrobów, Esterka.
- Kwasowiec o wydajności eksploatacyjnej $Q_e = 50,0\text{m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=14,30-23,30\text{m}$. Ujęcie to obsługuje wsie: Nowy Rzędków, Stary Rzędków, Rzędków, Marianów, Kawęczyn B, Nowy Dwór, Nowy Dwór Parcela, Marianka, Dukaczew, Kwasowiec, Kazimierzów, Zglinna Mała, Zglinna Duża.

Sieć kanalizacyjna w gminie dopiero powstaje i jest nieproporcjonalna do długości znacznie lepiej rozwiniętej sieci wodociągowej. Obecnie długość sieci kanalizacyjnej wynosi 5,23 km.

Większość ścieków na terenie gminy gromadzona jest jednak nadal w przydomowych bezodpływowych zbiornikach, z których są przewożone do oczyszczalni ścieków. Jedynie niewielki odsetek gospodarstw korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy działają 3 oczyszczalnie ścieków:

- PGR Nowy Dwór - oczyszczalnia ścieków gminna, instalacja typu wielofunkcyjny reaktor biologiczny dla RML=1450M oczyszczająca ścieki bytowe od mieszkańców Nowego Dworu i Nowego Dworu Parceli oraz ścieki bytowe od pracowników biur Kwaciarskiego Zakładu Doświadczalnego Nowy Dwór Sp. z o. o. i ze Szkoły Podstawowej w Nowym Dworze Parcela.
W przyszłości oczyszczalnia ma obsługiwać wsie: Nowy Dwór Parcela, Stara Rawa, Kolonia Starorawska, Helenków, Nowy Kawęczyn, Kaczorów, Franciszkany, Strzyboga, Podtrzianna, Rawiczów, Prandotów, Budy Trzcińskie, Adamów, Trzcianna, Suliszew, Rzędków Nowy, Stary Rzędków, Rzędków.
- Raducz - oczyszczalnia ścieków zakładowa mechaniczno-biologiczna obsługująca Ośrodek Szkolenia Biura Ochrony Rządu.
- Nowy Kawęczyn (Nowy Dwór Parcela) - oczyszczalnia ścieków SKR (osadnik OGM7 z filtrem piaskowym) obsługuje budynek administracyjny SKR, w którym znajduje się Urząd Gminy.

W przypadku wód podziemnych zagrożenia ich jakości wynikają przede wszystkim z charakteru zagospodarowania pokrywającego je terenu, jego właściwości fizykochemicznych, a także charakteru ognisk zanieczyszczeń.

Głównym ogniskiem zanieczyszczeń wód podziemnych na terenie gminy Nowy Kawęczyn są ogniska typu rolniczego i tereny nieskanalizowanej zabudowy wiejskiej. Zasadniczym źródłem zanieczyszczeń wód podziemnych są obejścia gospodarskie posiadające obory, chlewy, kurniki, gnojowniki, szamba i śmietniki. Powszechnym sposobem pozbywania się ścieków na terenach zabudowanych w gminie jest odprowadzanie ich na własne pola jako nawóz organiczny. W ten sposób do wód podziemnych wprowadzane są podwyższone ilości amoniaku, chlorków, sodu, potasu, azotynów i azotanów. Wśród ognisk rolniczych dodatkową groźbę stanowi chemizacja rolnictwa (stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów).

2.4. Zasoby i ocena jakości wód powierzchniowych

Obszar gminy Nowy Kawęczyn położony jest w obrębie zlewni Bzury (lewobrzeżnego dopływu Wisły), w zlewniach III rzędu Rawki i Łupi (Skierniewki), bezpośrednich dopływów Bzury.

Największym ciekim wodnym w gminie jest rzeka Rawka, która przepływa w jej wschodniej części w kierunku północnym. Całkowita długość rzeki wynosi 89,8km. Na omawianym obszarze Rawka tworzy liczne meandry, o pętlach często przecinanych i skracanych, co przyczynia się do istnienia licznych starorzeczy w różnych stadiach rozwoju.

Na terenie gminy dopływami Rawki są Chojnatka i niewielki bezimienny dopływ w okolicach wsi Psary. Zachodnią część gminy Nowy Kawęczyn odwadnia jeden z większych dopływów Bzury – rzeka Skierniewka. Długość rzeki wynosi 61,2km. W obrębie gminy rzeka charakteryzuje się dużym i nierównomiernym spadkiem.

Na obszarze gminy brak jest większych naturalnych zbiorników wodnych - jezior. Występujące zbiorniki wodne mają niewielką powierzchnię i pojemność. Stanowią je nieduże stawy, oczka wodne i starorzecza.

Według Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla województwa łódzkiego oraz Aneksu do Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla województwa łódzkiego (2010r.) na terenie gminy planuje się budowę 3 zbiorników retencyjnych:

- Podstrobów o powierzchni 31,0ha;
- Rzędków o powierzchni 11,8ha;
- Nowy Dwór o powierzchni 15,0ha.

Na terenie gminy Nowy Kawęczyn nie są prowadzone badania jakości wód powierzchniowych.

Ocena jakości wód rzek: Rawki, Skierniewki i Chojnatki podana jest w oparciu o badania jakości wód tych rzek, realizowane na terenie powiatu skierniewickiego. W 2007r. stwierdzono dla rzeki Rawki IV klasę czystości wód tj. wody niezadawalającej czystości, a głównymi wskaźnikami decydującymi o jej klasie czystości były: barwa, ChZT-Cr oraz miano Coli. IV (niezadawalająca) klasę czystości stwierdzono także w przypadku pozostałych badanych rzek: Skierniewki i Chojnatki (dla tej rzeki badania przeprowadzono w 2006r.). Żadna z monitorowanych rzek nie spełniała wymogów wód przeznaczonych do bytowania ryb karpiowatych.

Rzeki: Rawka oraz Skierniewka, wraz ze swoimi dolinami, stanowią istotny element systemu ekologicznego gminy. Decydują także o jej walorach krajobrazowych. Są to ciągi ekologiczne z naturalnymi siedliskami zbiorowisk florystycznych i faunistycznych. W celu poprawy zasobów wodnych i zachowania istniejących ekosystemów, konieczne będzie podjęcie działań mających na celu zachowanie, a nawet renaturalizowanie słabo przekształconych podmokłych terenów dolin i terenów okresowo podmokłych. W najbliższym sąsiedztwie dolin Rawki i Skierniewki wskazany byłby kontrolowany rozwój funkcji rolniczej. Dotyczy to przede wszystkim poboru wód do nawodnień oraz umiarkowanego nawożenia upraw rolniczych. Doliny rzek, a szczególnie dolinę Rawki oraz jej otoczenie zaliczyć można do atrakcyjniejszych terenów turystyczno-rekreacyjnych i to nie tylko dla mieszkańców pobliskich Skierniewic i Rawy Mazowieckiej.

2.5. Ocena jakości powietrza

Obecny stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy Nowy Kawęczyn jest dobry.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w gminie jest niska emisja zanieczyszczeń, pochodząca z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych. Wielkość emisji jest trudna do oszacowania, szczególnie na terenach wiejskich. Znajduje ona jednak swoje odzwierciedlenie we wzrostach stężeń dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w sezonie grzewczym. Jednocześnie na terenie gminy jest bardzo słabo rozwinięte wykorzystywanie w energetyce źródeł energii odnawialnej.

Zanieczyszczenia komunikacyjne związane są przede wszystkim z przebiegającym przez teren gminy jednym z ważniejszych ciągów komunikacyjnych województwa – drogą wojewódzką Nr 707 relacji Skierniewice-Rawa Mazowiecka-Nowe Miasto nad Pilicą, stanowiącym znaczące źródło emisji zanieczyszczeń z wykorzystujących go pojazdów.

Natężenie ruchu na odcinku Skierniewice-Rawa Mazowiecka wynosi średnio 4265 pojazdów/dobę według Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2009-2012 (Dz.Urz.W.Ł. Nr 83, poz.658 i 659 z 2010r.) i wykazuje tendencje rosnące.

Z kolei brak większych zakładów przemysłowych na terenie gminy powoduje, że stężenia zanieczyszczeń SO₂, NO₂ i opadu pyłu nie przekraczają dopuszczalnych norm. Gmina Nowy Kawęczyn, podobnie jak cały powiat skierniewicki, nie jest objęta działaniami naprawczymi wynikającymi z Programu ochrony powietrza.

2.6. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Degradacja klimatu akustycznego gminy Nowy Kawęczyn następuje głównie poprzez hałas komunikacyjny, emitowany przez środki transportu drogowego. Na terenie gminy nie prowadzono co prawda monitoringu hałasu, należy się jednak spodziewać, że z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu, wzrastać będzie także natężenie hałasu związanego z ruchem kołowym.

Natężenie hałasu drogowego jest proporcjonalne do obciążenia transportowego dróg w gminie. Największą uciążliwość akustyczną stanowi więc droga wojewódzka Nr 707.

Na terenie gminy nie występują natomiast znaczące źródła hałasu przemysłowego.

Głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego w gminie jest terenowa napowietrzna sieć elektroenergetyczna średniego i niskiego napięcia. Projektowana jest także linia elektroenergetyczna napowietrzna wysokiego napięcia 110kV w części zachodniej gminy na kierunku północ-południe relacji Rawa Mazowiecka-Skierniewice ze strefą ochronną, którą stanowi pas o szerokości 36m. W planowanej strefie wystąpią ograniczone możliwości zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na terenie gminy występują również punktowe źródła promieniowania elektroenergetycznego – stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w Marianowie i w Nowym Dworze Parcela oraz paraboliczna antena mikrolinii w miejscowości Kolonia Starorawska. Uciążliwość masztów telefonii komórkowej oraz linii energetycznych mieści się w ich strefach ochronnych.

2.7. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Według podziału geobotanicznego Polski (Szafer 1972r.) obszar gminy Nowy Kawęczyn znajduje się w zachodniej części Krainy Mazowieckiej. Kraina Mazowiecka wyróżnia się dominacją w szacie roślinnej borów sosnowych i mieszanych. Położona jest poza zasięgiem buka, jodły i świerka.

Według danych na 31.12.2008r. na terenie gminy Nowy Kawęczyn grunty leśne zajmowały 1854,52ha, w tym lasy 1827,15ha (WUS), co stanowiło 17,5% powierzchni gminy.

1216,52ha to własność Skarbu Państwa, w tym 1209,52ha znajduje się w zarządzie Lasów Państwowych i 7,00ha w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych.

Według danych na 31.12.2010r. na terenie gminy Nowy Kawęczyn grunty leśne zajmowały 1880,85ha, w tym lasy 1853,46ha (WUS), co stanowiło 17,8% powierzchni gminy.

1219,85ha to własność Skarbu Państwa, w tym 1216,85ha w zarządzie Lasów Państwowych i 3,00ha w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych.

W 2010r. w stosunku do roku 2008 powierzchnia gruntów leśnych, w tym lasów uległa powiększeniu.

Lesistość w gminie w 2010r. jest znacznie niższa niż w powiecie skierniewickim, gdzie wskaźnik ten kształtował się na poziomie 21,5% oraz niższa niż w województwie łódzkim (21,1%)

Lasy w gminie występują w 3 niedużych kompleksach. Największy z nich zlokalizowany jest w obrębie arealów wsi Raducz, kolejne w rejonie: Suliszewa i Dukaczewa.

Największe zbiorowisko leśne gminy – Raducz zostało znacznie zmienione wskutek długotrwałej antropopresji. Obecnie stanowią je ubogie florystycznie drzewostany sosnowo-brzozowe z zatrawionym runem.

We florze poza roślinnością borów dominują gatunki synantropijne.

Najcenniejszym pod względem florystycznym obszarem gminy jest dolina Rawki. Wyróżnia się ona dużą różnorodnością fitocenotyczną i florystyczną. Tworzą ją zbiorowiska roślinności wodnej, bagiennej, leśnej i zaroślowej, łąkowej, torfowiskowej, murawowej i polnej. Podstawowym i charakterystycznym elementem szaty roślinnej doliny są fitocenozy łąkowe, szuwarowe i torfowiskowe oraz związana ze starorzeczami roślinność wodna i bagienna. Do najciekawszych obszarów florystycznych zaliczyć należy uroczysko Zazdrość, położone w strefie przykrawędziowej doliny Rawki. Wyróżnia się ono dużym urozmaiceniem siedlisk. Występują tu płaty boru mieszanego i sosnowego świeżego, a w obniżeniach ols. W rejonie Dolecka i Starej Rawy występują liczne siedliska zajęte przez zbiorowiska olsu, łągu olszowego, boru mieszanego z małym płatem świetlistej dąbrowy. Występuje tu dość duże bogactwo gatunkowe flory z widłakiem goździstym, kaliną kolorową i jaskrem wielokwiatowym. W uroczysku Las Dolecki panują ubogie piaszczyste i suche siedliska zajęte przez bory sosnowe. W pobliżu doliny Chojnatki zachowały się fragmenty roślinności łąkowej. Cenne są tu stanowiska rzadkich roślin chronionych: widłaka spłaszczonego i pomocnika baldaszkowego. Ciekawym pod względem florystycznym obszarem są również okolice wsi Psary, w obrębie niewielkiego bezimiennego dopływu Rawki, z doliną głęboko wciętą i malowniczą. Roślinność tworzą fragmenty olsu i łągu na dnie doliny oraz małe płaty łąk, muraw i lasów mieszanych w wyższych partiach doliny. Flora jest urozmaicona, lecz nie bogata. W jej skład wchodzi gatunki łąkowe, murawowe, szuwarowe, wodne i leśne.

Pozostałą część obszaru gminy stanowią tereny rolne z różnego typu uprawami, często monokulturowymi. Są obszary ubogie pod względem florystycznym.

W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się postępujące zmiany w obrębie naturalnych siedlisk roślinnych. Dotyczy to przede wszystkim fitocenoz związanych z siedliskami wilgotnymi, podmokłymi i bagiennymi – tu głównie doliny Rawki, niszczonej poprzez jej osuszenie. Skutkiem tego jest kurczenie się i ubożenie naturalnych siedlisk roślinnych. Ze względu na fakt, że Rawka (obecnie rezerwat przyrody) proponowana jest do objęcia ochroną jako obszar Natura 2000, zalecane jest prowadzenie w dolinie rzeki i jej sąsiedztwie gospodarki proekologicznej. Należy dążyć do renaturalizacji warunków w obrębie doliny Rawki poprzez zahamowanie odpływu wody z terenów zmeliorowanych, co dotyczy przede wszystkim terenów w rejonie Suliszewa i Dolecka. Należy również zaprzestać dalszych melioracji w obrębie doliny rzeki. Na obszarach rolniczych w dolinie rzeki winna być prowadzona gospodarka proekologiczna, z ograniczeniem nawożenia i stosowania środków ochrony roślin.

Najcenniejszym pod względem faunistycznym obszarem gminy jest dolina Rawki. Na obszarze tym stwierdzono występowanie 792 gatunków zwierząt, w tym 182 gatunków kręgowców. Na szczególną uwagę zasługują gatunki ptaków wodno-błotnych, których tu występuje około 30. Zalicza się do nich zimorodka, brodziec samotnego, bekasa, wodnika, kropiatki, derkacza. Charakterystycznym gatunkiem dla doliny Rawki i jej niektórych dopływów jest bóbr i wydra. Wśród zwierząt kręgowych stosunkowo liczna jest ichtiofauna. Rybostan Rawki został poznany dobrze zarówno pod względem jakościowym i ilościowym. W okresie ostatnich 30 lat obserwuje się zmniejszenie rybostanu zarówno pod względem gatunkowym

i ilościowym. Odnotowano np. wyginiecie strzebli potokowej oraz różanki. W środkowym odcinku Rawki występują jeszcze rzadko spotykane gdzie indziej gatunki. Zaliczyć do nich można: świnki brzany, piekielnice, jelce, węgorki i sandacze. Dość liczne występują tu okonie. Na skład fauny w znacznym stopniu mają wpływ zarybienia. Preferowanymi gatunkami przy zarybieniu jest karp i karaś. Bardzo ciekawym przedstawicielem fauny Rawki jest przedstawiciel smoczkowatych - minóg strumieniowy narażony na wyginiecie. Umieszczony jest w "Polskiej czerwonej księdze zwierząt". Z ssaków w księdze tej figurują bóbr i wydra, z ptaków – kropiatka i derkacz.

Dolina Rawki, ze względu na fakt występowania tu rzadkich, a nawet unikalnych gatunków fauny, została zaliczona do korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym.

Bolimowski Park Krajobrazowy utworzony został w 1986 roku na mocy Uchwały Nr XIV/93/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Skierniewicach z dnia 26 września 1986r. (Dz.Urz.W.Sk. Nr 5 z 1986r, poz.126). Obszar Parku położony jest na terenie dwóch województw: mazowieckiego i łódzkiego. Obecnie obowiązującym aktem prawnym na terenie województwa łódzkiego jest Rozporządzenie Nr 36/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 października 2005 roku w sprawie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, znajdującego się w granicach województwa łódzkiego (Dz.Urz.W.Ł. Nr 318 z 2005r., poz.2928).

Powierzchnia Parku na terenie województwa łódzkiego wynosi 13 253,08ha (powierzchnia całego Parku wynosi ok. 23 130ha), w tym na terenie gminy Nowy Kawęczyn około 2 012ha. Stanowi to około 19,4% powierzchni gminy.

Park utworzono by chronić pozostałości dawnej Puszczy Bolimowskiej. Oś Parku stanowi dolina rzeki Rawki, w pokryciu dominują tereny leśne, które zajmują około 70% powierzchni Parku (mozaika różnorodnych drzewostanów sosnowych z domieszką innych drzew). Zbiorowiska leśne opisywanego obszaru odznaczają się dużym bogactwem roślinności w podszycie i runie, w nadrzecznych zaroślach i szuwarach, śródleśnych polankach oraz torfowiskach występujących na podmokłych łąkach i pastwiskach. Wokół Bolimowskiego Parku Krajobrazowego ustanowiono otulinę – pas o szerokości 200m równoległy do granic zewnętrznych i wewnętrznych. Powierzchnia otuliny w gminie Nowy Kawęczyn wynosi około 207ha. Park posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 4/2008 z dnia 27 lutego 2008r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego (Dz.Urz.W.Ł. Nr 73 z 2008r, poz.733).

Zgodnie z ustaleniami planu ochrony na terenie gminy występują strefy:

- funkcji ekologicznych Parku: wzmocnienia powiązań ekologicznych (PWE 5 i PWE 6);
- funkcji gospodarczych Parku: kreowania ograniczonego rozwoju wielofunkcyjnego obszarów wiejskich (POR 9) oraz kształtowania krajobrazu rolniczego (PKR 1).

Plan ochrony ustala szczegółowe zasady ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych. Ponadto plan ochrony zakłada, iż priorytetową zasadą kwalifikowania gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania powinno być dążenie do zachowania w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Dla wszystkich terenów nowej zabudowy, nie związanej z produkcją rolną, plan ochrony ustala z zastrzeżeniami między innymi:

- nie dopuszcza realizacji nowych budynków w pasie szerokości 25m od granicy lasów państwowych;
- zakłada iż minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki wynosi dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej 1000m², preferowana 1500m²; dla zabudowy produkcyjno-usługowej 2000m², a dla zabudowy rekreacji indywidualnej 2000m² z zastrzeżeniami;
- zakłada się, że minimalna powierzchnia biologicznie czynna wynosi: dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej 60% dla działki o powierzchni 1000m² oraz 65%

oraz dla działki o powierzchni powyżej 1000m²; dla zabudowy usług sportu, turystyki i rekreacji – 65%; dla zabudowy rekreacji indywidualnej – 70%, preferowana 90%; dla zabudowy produkcyjno-usługowej – 40% .

Dla strefy PWE5 przy opracowywaniu planów miejscowych zaleca się rezygnację z przeznaczania terenów pod zabudowę w osadzie Suliszew-Paśnik, zaleca się wyposażenie miejsca tradycyjnie wykorzystywanego do kąpieli we wsi Doleck i Suliszew w terenowe urządzenia rekreacyjne, zlokalizowane poza granicami rezerwatu „Rawka”, zaleca się zachowanie powiązań widokowych założenia dworsko-parkowego we wsi Doleck z doliną rzeki Rawki, zaleca się wprowadzenie strefy ochrony krajobrazu kulturowego wokół zagrody młyńskiej we wsi Suliszew, w której nie dopuszcza się rozwoju nowej zabudowy.

Dla terenów lasów w strefie PWE6 plan ochrony nie dopuszcza realizacji nowych budynków, nie związanych z gospodarką leśną, ochroną przyrody i edukacją ekologiczną, prowadzoną przez Administrację Lasów Państwowych lub Dyрекcję Parku; dopuszcza się realizację terenowych urządzeń rekreacyjnych oraz zaleca się ograniczenie lokalizacji tras dróg i sieci uzbrojenia terenu, niezwiązanych z gospodarką leśną, ważnym interesem publicznym oraz obsługą terenów zainwestowanych, których realizacja wiąże się z trwałym odlesieniem terenu.

Dla strefy POR9 dla terenów wyznaczonych pod zabudowę rekreacji indywidualnej we wsi Suliszew plan ochrony ustala: minimalną powierzchnię działki 2500m², a powierzchnię biologicznie czynną na poziomie 90%; zaleca groduzenie działek żywopłotami z rodzimych gatunków drzew i krzewów oraz zagospodarowywanie działek roślinnością typową dla otaczających terenów, jak również zaleca się zachowanie powiązań widokowych zabytkowego założenia dworsko-parkowego we wsi Suliszew z doliną rzeki Rawki.

Dla strefy PKR1 dla terenów zabudowy usługowej i rekreacji indywidualnej we wsi Dzwonkowice, przylegających do doliny Rawki oraz zabudowy rekreacji indywidualnej we wsi Psary plan ochrony ustala: minimalną powierzchnię działki 2500m², a powierzchnię biologicznie czynną na działkach z zabudową rekreacji indywidualnej na poziomie 90% oraz zaleca groduzenie działek żywopłotami z lokalnych gatunków drzew i krzewów oraz zagospodarowywanie działek roślinnością typową dla otaczających terenów. Plan ochrony zaleca ponadto zachowanie historycznego układu osadniczego wsi Dzwonkowice, w tym rozproszonego układu zabudowy oraz historycznego układu osadniczego wsi Esterka. Plan zaleca także wprowadzanie zalesień, głównie w rejonie wsi Dzwonkowice. Ponadto przy opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego plan ochrony ustala rezygnację z przeznaczania terenów na potrzeby eksploatacji surowców mineralnych we wsi Esterka.

Na terenie gminy Nowy Kawęczyn występuje tylko jeden wodno-krajobrazowy rezerwat przyrody - „**Rawka**”. Jest to rezerwat częściowy, obejmujący koryto rzeki Rawki od źródeł do ujścia, wraz z rozgałęzieniami tworzącymi wyspy, starorzeczami, dolnymi odcinkami dopływów i przylegającym pasem terenu o szerokości 10m. Rezerwat ustanowiony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 roku w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 39 z 1984r, poz.230). Celem ochrony jest zachowanie w naturalnym stanie typowej rzeki nizinnej średniej wielkości wraz z krajobrazem jej doliny oraz środowiska życia wielu rzadkich i chronionych roślin i zwierząt. Występują tu między innymi takie chronione gatunki jak: grzybień biały, grązeł żółty, konwalia majowa, kukułka szerokolistna. W Rawce żyje 18 gatunków ryb i 1 gatunek minoga. Rezerwat Rawka to także miejsce lęgu około 100 gatunków ptaków (m.in.: bąka, bociana czarnego, bociana białego, błotniak stawowego, derkacza, kropiatki czy zimorodka). Wśród ssaków związanych z rzeką występują tu bobry i wydry. Wypłycone starorzecza oraz płytkie rozlewiska dość licznie zasiedla kumak nizinny. Niektóre gatunki płazów, jak np.: traszka zwyczajna, żaba trawna czy moczarowa, gromadzą się tu licznie w okresie godowym.

Częściowo na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego oraz na terenie istniejącego rezerwatu przyrody „Rawka” wyznaczony został **Obszar Mający Znaczenie dla Wspólnoty Dolina Rawki o kodzie PLH 100015** (projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk SOOS, przyjęty przez Komisję Europejską).

Głównym elementem obszaru jest rzeka Rawka płynąca naturalnym korytem. Rzeka, wraz z doliną, to jeden z najcenniejszych elementów przyrody w tej części Polski. Występuje tu duże zróżnicowane siedlisk (ogromne bogactwo oraz różnorodność flory i fauny). W dolinie Rawki stwierdzono ponad 540 gatunków roślin naczyniowych, a wśród nich co najmniej 27 gatunków chronionych i kilkadziesiąt rzadkich w skali krajowej lub regionalnej. Najcenniejsze z nich to starogub łąkowy, widłak wroniec i wielosił błękitny. Roślinność „Doliny Rawki” buduje: 5 zespołów leśnych, 3 zespoły zaroślowe oraz 54 zespoły i zbiorowiska nieleśne. Duże zróżnicowanie cechuje zbiorowiska naturalnych i półnaturalnych łąk, szuwarów i torfowisk. Zbiorowiska i zespoły trzech klas: Phragmitetea (szuwały wysokie i turzycowe), Molinio-Arrhenatheretea (łąki i pastwiska wilgotne i świeże) oraz Scheuchzerio-Caricetea (torfowiska przejściowe i niskie) obejmują aż 30 z ogólnej liczby 54 jednostek roślinności nieleśnej.

Zagrożeniem dla opisywanego obszaru jest zanieczyszczenie wód, zbyt intensywna i niekontrolowana rekreacja, zarastanie łąk spowodowane brakiem ich wykaszania. Na proponowanym obszarze Natura 2000 „Dolina Rawki” występują zagrożenia związane z planowaną budową zbiornika retencyjnego „Wisły”.

Dolina Rawki to również obszar o wysokich walorach turystycznych, dlatego po utworzeniu obszaru Natura 2000 należy liczyć się również z koniecznością rozwiązywania na etapie procedury strategicznej oceny oddziaływania problemów związanych z zagrożeniami wywoływanymi zagospodarowaniem i rozwijającym się ruchem turystycznym.

Wschodnia część gminy Nowy Kawęczyn zlokalizowana jest w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bolimowsko-Radziejewickiego z doliną Środkowej Rawki”, utworzonego Rozporządzeniem Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz.W.Sk. Nr 18 z 1997r poz.113).

Celem utworzenia obszaru była ochrona wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych Puszczy Bolimowskiej oraz dolin rzecznych Rawki i Chojnatki. Na terenie gminy Nowy Kawęczyn obszar chronionego krajobrazu zajmuje powierzchnię około 3 408 ha czyli około 32,8% powierzchni gminy.

Na terenie chronionego krajobrazu w gminie Nowy Kawęczyn zabrania się:

- 1) lokalizowania i budowy obiektów szczególnie szkodliwych dla środowiska;
- 2) lokalizowania, budowy i rozbudowy obiektów naruszających walory krajobrazu środowiska;
- 3) osuszania torfowisk, mokradeł i oczek wodnych na gruntach ornych, leśnych i nieużytków;
- 4) lokalizowania obiektów i urządzeń o charakterze turystyczno-wypoczynkowym za wyjątkiem kąpielisk, przystani, pomostów i hangarów na sprzęt wodny w odległości mniejszej niż 60m od linii brzegowej wód powierzchniowych;
- 5) lokalizowania urządzeń o charakterze turystyczno-wypoczynkowym za wyjątkiem parkingów na terenach leśnych oraz w odległości mniejszej niż 60m od granicy lasu.

W gminie Nowy Kawęczyn ochroną objęto także **21 pomników przyrody** (pojedyncze drzewa, 1 aleja i głąz narzutowy). Są to:

- 1) wiąz szypułkowy o obwodzie 300 cm, rosnący na działce nr 293, przy kościele w miejscowości Stara Rawa;
- 2) wiąz szypułkowy o obwodzie 395 cm, rosnący na działce nr 293, przy kościele w miejscowości Stara Rawa;
- 3) lipa drobnolistna o obwodzie 280 cm, rosnąca na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzecianna;
- 4) lipa drobnolistna o obwodzie 240 cm, rosnąca na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzecianna;
- 5) lipa drobnolistna o obwodzie 280 cm, rosnąca na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzecianna;

- 6) grab pospolity o obwodzie 240 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 7) cis pospolity o obwodzie 245 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 8) cis pospolity o obwodzie 210 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 9) dąb szypułkowy o obwodzie 490 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 10) dąb szypułkowy o obwodzie 290 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 11) kasztanowiec biały o obwodzie 280 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 12) kasztanowiec biały o obwodzie 305 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 13) dąb szypułkowy o obwodzie 325 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 14) buk pospolity o obwodzie 250 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 15) kasztanowiec biały o obwodzie 270 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 16) buk pospolity o obwodzie 300 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 17) buk pospolity o obwodzie 360 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 18) buk pospolity o obwodzie 275 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 19) buk pospolity o obwodzie 280 cm, rosnący na działce nr 371 w parku w miejscowości Trzcianna;
- 20) aleja drzew, złożona z: 92 lip drobnolistnych, 6 lip szerokolistnych, 6 jesionów wyniosłych, 1 brzozy brodawkowatej, 1 gruszy polnej, rosnąca na działce nr 196 w miejscowości Nowy Dwór;
- 21) głąz narzutowy w oddziale 1c w Leśnictwie Babsk.

Ustanowione są one na podstawie:

- Zarządzenia Wojewody Skierniewickiego Nr 29 z dnia 31.12.1986r. (Dz.Urz.W.Sk. Nr1 z 1987r., poz.3);
- Zarządzenia Wojewody Skierniewickiego Nr 2 z 26.01.1988r. (Dz.Urz.W.Sk. Nr 2 z 1988r, poz.17);
- Zarządzenia Wojewody Skierniewickiego Nr 6 z dnia 03.03.1990r. (Dz.Urz.W.Sk. Nr 3 z 1990r, poz.65);
- Rozporządzenia Wojewody Skierniewickiego Nr 29 z dnia 17.07.1997r. (Dz.Urz.W.Sk. Nr 16 z 1997r. poz.99);
- Rozporządzenia Wojewody Skierniewickiego Nr 11 z 07.05.1998r. (Dz.Urz.W.Sk. Nr 9 z 1998r., poz.74);
- Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 4/2004 z 31.03.2004r. (Dz.Urz.W.Ł. nr 88 z 2004r., poz.741).

2.5. Walory kulturowe

Zasoby kulturowe gminy stanowią zabytki wpisane do rejestru zabytków, do gminnej ewidencji oraz stanowiska archeologiczne.

Wg aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” na terenie gminy Nowy Kawęczyn rekomenduje się utworzenie Archeologicznego Parku Kulturowego (południowa część gminy). Ponadto gmina Nowy Kawęczyn znajduje się według w/w Planu w projektowanych strefach ochrony krajobrazu kulturowego:

- przywrócenie walorów dziedzictwa kulturowego i tożsamości regionalnej (prawie cały obszar gminy oprócz terenów obejmujących drugą strefę);
- tworzenie właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych; północna część gminy (Suliszew, Sewerynow, Trzcianna, Prandotów, Rawiczów, Podtrzianna) oraz fragment zachodniej części gminy (Rzędków).

Rekomendacje nie stanowią obligatoryjnych ustaleń „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”.

3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY NOWY KAWĘCZYN ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN

Zagrożenia wód podziemnych i powierzchniowych

Jakość wód powierzchniowych na terenie gminy jest niezadowalająca i nie spełnia podstawowych standardów jakości. Ponadto cały obszar gminy położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Subniecka Warszawska”, a środkowa, nieskanalizowana część gminy znajduje się w zasięgu obszaru wysokiej ochrony (OWO) wymienionego GZWP.

Główne źródła zanieczyszczenia wód stanowią:

- ścieki nieoczyszczone lub niedostatecznie oczyszczone;
- punktowe źródła zanieczyszczeń np.: nieszczelne szamba;
- ścieki opadowe i spływy powierzchniowe z terenów zanieczyszczonych;
- niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej wobec silnie rozwiniętej sieci wodociągowej;
- wylewiska odpadów rolniczych.

Zanieczyszczenie powietrza

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza w gminie jest niska emisja zanieczyszczeń, pochodząca z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych. Wielkość emisji jest trudna do oszacowania, szczególnie na terenach wiejskich. Znajduje ona jednak swoje odzwierciedlenie we wzrostach stężeń dwutlenku siarki i pyłu zawieszanego w sezonie grzewczym.

Jednocześnie na terenie gminy jest bardzo słabo rozwinięte wykorzystywanie w energetyce źródeł energii odnawialnej.

W zakresie zanieczyszczeń komunikacyjnych głównym źródłem zagrożenia dla gminy jest, przebiegający przez jej teren, jeden z głównych ciągów komunikacyjnych województwa – droga wojewódzka nr 707.

Zasoby przyrodnicze

Lasy pełnią bardzo ważne funkcje w środowisku: ekologiczną (stabilizacja obiegu wody w przyrodzie, ochrona gleby przed erozją, kształtowanie klimatu, zachowanie różnorodności biologicznej), produkcyjną (źródło drewna, rozwijanie turystyki) i społeczną (warunki dla rekreacji i wypoczynku). Wskaźnik lesistości dla gminy Nowy Kawęczyn, wynoszący zaledwie 17,5% ogólnej jej powierzchni, nie gwarantuje występowania prawidłowych warunków biocenotycznych.

Ponadto w lasach gminy Nowy Kawęczyn przeważają drzewostany sosnowe, co wpływa na obniżenie odporności lasów i duże zagrożenie dla ich zdrowotności. Problemem jest także brak planów urządzenia dla lasów prywatnych oraz zaśmiecanie terenów leśnych i powstawanie dzikich wysypisk. Granica polno-leśna wymaga nowego jej kształtowania poprzez zalesianie gleb marginalnych i obszarów enklaw leśnych. Ochrony wymaga również zieleń śródpolna.

Z form prawnej ochrony przyrody na terenie gminy proponuje się utworzenie obszaru NATURA 2000. Tereny proponowane do ochrony wymagają podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do jej usankcjonowania, prowadzącego do określenia konkretnych zakazów i nakazów w zakresie możliwości korzystania z tych obszarów i ich dostępności.

Dużym problemem związanym z ochroną różnorodności przyrodniczej jest bowiem silna antropopresja na tereny cenne przyrodniczo. Wynika ona między innymi z zaprojektowania granic obszaru naturalnego na terenach od lat zainwestowanych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w tym istniejących terenów produkcyjno-usługowych.

Zagrożeniem dla walorów proponowanego obszaru Natura 2000 jest także projektowany w dolinie Rawki zbiornik retencyjny Nowy Dwór, którego realizacja wynika z Programu Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego.

Hałas

Głównym źródłem problemów akustycznych w gminie Nowy Kawęczyn jest droga wojewódzka nr 707. Poza nią nie występują w gminie inne drogi wojewódzkie, co sprzyja przestrzennemu ograniczeniu uciążliwości akustycznej na omawianym terenie. Nie mniej również inne istniejące drogi (powiatowe i gminne) wymagają modernizacji oraz wprowadzania w najbardziej niewralgicznych miejscach naturalnych lub sztucznych barier akustycznych.

Hałas przemysłowy nie stwarza problemów mieszkańcom gminy.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE DLA SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN ORAZ ZAKRES I SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA W STUDIUM

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn jest sporządzany w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003r Nr 80 poz.717 z późn. zm.), która określa jego cele i miejsce w systemie planowania przestrzennego – tu na szczeblu lokalnym. Dokument ten, zgodnie z zapisami wymienionej ustawy, pozostaje jednak w ścisłej korelacji z planowaniem przestrzennym regionalnym (planem zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego), a za jego pośrednictwem z polityką przestrzenną państwa, zawartą np.: w „Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju” czy „Polityce Ekologicznej Państwa” i stanowi przełożenie zawartych w nich treści na poziom gminy.

Uwzględniając fakt, że dokumenty krajowe oraz regionalne w dużej mierze przyswoiły cele i założenia europejskiej i światowej polityki ekologicznej można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że cele przyrodnicze w gminie Nowy Kawęczyn oraz zasady ich realizacji są zbieżne z odpowiadającymi im celami oraz zasadami polityki ekologicznej, ustanowionymi na poziomie międzynarodowym i krajowym.

Znajduje to swoje odzwierciedlenie w kształtowaniu gminnego systemu ekologicznego, stanowiącego przełożenie europejskiej, krajowej i regionalnej sieci ekologicznej na szczebel lokalny – obszaru chronionego krajobrazu, a właściwie jego części w gminie.

Spójność systemu stwarza możliwość skuteczniejszej ochrony środowiska i jego bioróżnorodności.

Cel ten znajduje swoje przełożenie również w dążeniu do wzrostu lesistości gminy, który stanowi standardową formę działań stosowanych w całej Unii Europejskiej.

Strategiczne znaczenie ma również racjonalna gospodarka zasobami wodnymi i glebowymi i intensyfikacja działań na rzecz ich ochrony oraz przeciwdziałanie powstawaniu czynników degradujących poszczególne komponenty środowiska.

5. IDENTYFIKACJA, ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO

5.1. Różnorodność biologiczna

Projekt SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn dotyczy zmian w polityce przestrzennej gminy, które m.in. wiążą się z rozwojem zainwestowania, a co za tym idzie oddziaływaniem na środowisko. Nowe tereny zabudowane i towarzysząca im infrastruktura techniczna niewątpliwie doprowadzą lokalnie do degradacji powierzchni glebowej, szaty roślinnej czy zaburzeń lokalnych stosunków wodnych. Wszystko to będzie miało wpływ na ograniczenie na tych terenach pierwotnej bioróżnorodności gatunków roślinnych czy zwierzęcych.

Biorąc pod uwagę fakt, że przeważająca część terenów przeznaczonych do zainwestowania jest już tak naprawdę w jakimś stopniu zagospodarowana – co sugerują wprowadzane w studium zapisy: „...*adaptacja i rozbudowa istniejącej zabudowy rolniczej...mieszkaniowej...*”, „*zagospodarowanie istniejących terenów i obiektów... (usług i produkcji)...*” itp. należy stwierdzić, że zasięg rzeczywistych zmian wywołanych projektowanym dokumentem będzie jednak znacznie ograniczony przestrzennie.

Proponowane nowe tereny zainwestowane stanowią w wielu wypadkach kontynuację lub uzupełnienie pasm obecnej zabudowy, czy też zlokalizowane są w sąsiedztwie funkcjonujących ciągów komunikacyjnych. Są to więc obszary pozostające już pod jakimś wpływem antropopresji. Różnorodność gatunkowa tych terenów, zarówno florystyczna, jak i faunistyczna, jest już w jakimś stopniu przekształcona przez gatunki tolerujące sąsiedztwo człowieka i jego działalności.

Poza tym tylko część terenów wskazanych do zainwestowania zostanie całkowicie zagospodarowana. Część z nich pozostanie aktywna biologicznie – ustalenia Studium zakładają zachowanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zależności od rodzaju proponowanej funkcji (np.: na terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacyjno-letniskowej i zagrodowej – minimum 35% powierzchni każdej lokalizacji, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – minimum 40%, na terenach zabudowy usługowej – minimum 15%, a na terenach obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów – 10%).

Pomimo powyższych obostrzeń, realizacja ustaleń Studium, poprzez umożliwienie dalszego rozwoju zainwestowania, z pewnością wpłynie w jakimś stopniu na ograniczenie zróżnicowania gatunków i ekosystemów, występujących na danym obszarze.

Szczególne zagrożenia dotyczą terenów rozwojowych proponowanych w granicach obszaru o szczególnie wysokich walorach przyrodniczych, do jakich należy Bolimowski Park Krajobrazowy (tereny wsi Sewerynow, Stary Doleck, Dzwonkowice, Esterka), dodatkowo położone w bardzo bliskim sąsiedztwie lub na terenie proponowanego Obszaru Mającego Znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Rawki” o kodzie PLH 100015 oraz na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bolimowsko-Radziejowickiego z doliną Środkowej Rawki” (tu także tereny wsi Suliszew, Kąty, Nowy Dwór).

Zakres przypuszczalnej degradacji środowiska wywołany nowym zainwestowaniem ograniczony został jednak wprowadzonym w studium zapisem obowiązku uwzględnienia wszelkich ustaleń ochronnych, wynikających z przepisów szczególnych (dotyczy istniejących i proponowanych form ochrony) lub planów ochrony (Bolimowski Park Krajobrazowy).

Należy także zauważyć, że proponowane w tej części gminy tereny rozwojowe dotyczą przede wszystkim terenów mieszkaniowych i rekreacyjno-letniskowych oraz zabudowy rekreacyjno-letniskowej i zagrodowej. Jest to szczególnie istotne dla sąsiedztwa proponowanego obszaru Natura 2000 – nie pojawią się tu bowiem i nie będą funkcjonować nowe wydzielone tereny obiektów produkcyjnych, usługowych, składów czy magazynów, zlokalizowane wyłącznie na terenach, oznaczonych jako „PU”. Studium proponuje

natomiast stopniowe przekształcanie istniejącej zabudowy (głównie zagrodowej) w rekreacyjną. Nowa funkcja będzie znacznie lżejsza od dotychczasowej, mniej uciążliwa dla środowiska oraz sezonowa (wiązać się z nią będzie tylko okresowa produkcja ścieków, nie wystąpi konieczność ogrzewania zabudowy).

Znaczna część granicy proponowanego obszaru Natura 2000 chroniona jest pasem istniejących zalesień, stanowiących dla niej naturalną strefę buforową. **Część jednak dotyka lub wręcz obejmuje tereny zainwestowane wcześniej niż wyznaczono granice proponowanego obszaru Natura 2000 (np.: fragment wsi Stary Doleck). We wsiach Suliszew i Nowy Dwór granica styka się z istniejącymi wcześniej terenami obiektów usługowych, produkcyjnych, składów i magazynów.** Ich oddziaływanie może powodować nieodwracalne trwałe straty w walorach florystycznych i faunistycznych w sąsiedztwie, a więc i na terenach proponowanego obszaru Natura 2000.

Są to jednak – jak już wcześniej wspomniano – tereny istniejące, o funkcji kontynuowanej z poprzednich opracowań planistycznych gminy. Ich działanie do tej pory nie zniszczyło walorów środowiska, które pozwoliły na wyznaczenie omawianego obszaru Natura 2000. Omawiane tereny produkcyjno-usługowo-magazynowe były już zainwestowane w momencie wyznaczania granic obszaru Natura 2000. Tereny te funkcjonowały we wszystkich dotychczas obowiązujących dokumentach planistycznych gminy i są kontynuacją jej wieloletnich kierunków rozwoju.

Nie mniej obecnie – wobec zmiany uwarunkowań czyli pojawienia się faktu wyznaczenia obszaru naturalnego – należy jednak zrobić wszystko, by ograniczyć potencjalne oddziaływanie niekorzystnych funkcji na otoczenie.

Z pewnością służy temu wprowadzony w studium zapis o zamknięciu potencjalnej uciążliwości prowadzonej tu działalności w granicach własności inwestora oraz konieczności przestrzegania nadrzędnych przepisów szczególnych. Minimalizacji problemu sprzyja również wprowadzenie dla tych konkretnych terenów dodatkowego obostrzenia dotyczącego zakazu realizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak faktyczny dalszy rozwój funkcji tych terenów (np. realizacja nowych obiektów budowlanych, rozwój funkcji itp.) ograniczony czy wręcz zahamowany zostanie na etapie sporządzania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia i przeprowadzanych procedur strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Na tym etapie poza inwestycjami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko będzie więc można ograniczyć także zagrożenie ze strony inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Na pozostałym obszarze gminy również część proponowanych w studium funkcji dotyczy terenów zainwestowanych i dla nich należy przede wszystkim zadbać o zapewnienie właściwych warunków sanitarnych np.: poprzez zintensyfikowany rozwój kanalizacji sanitarnej dla tych obszarów czy usprawnienie systemu zbiórki i segregacji odpadów, co znajduje swoje odbicie w proponowanych zapisach studium.

Generalnie – na terenie gminy Nowy Kawęczyn – ograniczanie zróżnicowania gatunków i ekosystemów będzie procesem nieuniknionym na terenach rozwojowych. Dzięki ustaleniom Studium wyłączone zostaną jednak z niego obszary najwartościowsze dla środowiska przyrodniczego gminy – dna dolin rzek, tereny podmokłe, lasy i tereny zalesień, tereny objęte ochroną rezerwatową, obszar naturalny, gleby o najwyższych klasach bonitacyjnych. Narażone może zostać jednak ich sąsiedztwo, czemu zapobiegać mają w/w ustalenia dokumentu.

Równocześnie zapisy Studium wprowadzają na obszarze gminy nowe tereny wskazane do dolesień. W skali przestrzeni całej gminy nastąpi więc swoista kompensacja przyrodnicza przynajmniej części utraconych walorów przyrodniczych w jej innych fragmentach. Pozytywnym aspektem jest także fakt, że

dolesienia proponowane są głównie w zachodniej części gminy, znacznie uboższej przyrodniczo od jej części wschodniej.

Kształtowanie zalesień powinno się odbywać w sposób zapewniający optymalną ochronę różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych. Z tego względu należy przestrzegać kilku zasad w zakresie rozwoju zalesień:

- 1) za pożądane obszary koncentracji zalesień przyjmuje się pasma terenu łączące istniejące niewielkie lub duże kompleksy leśne w całość lub zapewniające powiązania z innymi ekosystemami,
- 2) wprowadzanie zalesień preferowane jest na najłagodniejszych glebach (funkcja glebochronna) oraz na wododziałach (funkcja wodochronna)
- 3) właściwy dobór drzewostanu związany jest z dostosowaniem go do typu potencjalnego siedliska leśnego,
- 4) wykorzystywanie w zalesianiu wyłącznie gatunków rodzimych,
- 5) tworzenie strefy ekotonowej (na styku pomiędzy ekosystemami leśnymi i polnymi), która sprzyja podnoszeniu stabilności ekosystemu leśnego oraz tworzy pewnego rodzaju barierę dla szkodliwych czynników zewnętrznych oraz zwiększa różnorodność biologiczną. Strefa ekotonowa powinna przyjmować postać pasa ochronnego o szer. 10-30 metrów z roślinności różnych pięter.

Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych wschodniej części gminy oraz wzbogacenie wartości przyrodniczych części zachodniej pozwolą na podniesienie walorów przyrodniczych i ładu przestrzennego całej gminy, co może znaleźć odzwierciedlenie w jej dalszym rozwoju gospodarczym (np. poprzez wzrost atrakcyjności turystycznej).

5.2. Ludzie

Projekt Studium wykonano starając się o zachowanie bezpieczeństwa ludzi, zarówno pod względem jakości środowiska, jak i bezpieczeństwa powszechnego.

Ustalenia Studium przede wszystkim zapewniają poprawę warunków aerasanitarnych w gminie. Wprowadzają zabezpieczenie przed istniejącymi i potencjalnymi uciążliwościami akustycznymi i ewentualnymi zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego, zapewniając przyszłym mieszkańcom i użytkownikom terenu największy w tej sytuacji komfort warunków życia. Sprzyjać będą temu m.in. ustalenia zachowujące tereny zieleni urządzonej, np.: parków wiejskich i zabytkowych, które pełnią ważne funkcje wentylacyjne w zabudowie poszczególnych wsi czy też chroniące tereny leśne i wprowadzające projektowane dolesienia. Obszary te określają m.in. walory estetyczne gminy, odczuwane każdego dnia przez przebywających tu ludzi.

Zagrożenia bezpośrednie dla ludzi wynikać będą raczej z różnych katastrof np. w wyniku poważnej awarii przemysłowej (na terenach produkcyjnych dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska) lub komunikacyjnej (bezpośrednie rażenie określoną substancją lub pożar, szczególnie w przypadku pojazdów przewożących materiały niebezpieczne drogą wojewódzką).

Większość jednak oddziaływań ustaleń Studium będzie miała charakter pośredni – poprzez degradację powierzchni ziemi, obniżenia jakości powietrza czy klimatu akustycznego, będących konsekwencją dopuszczanej zabudowy.

Zapisy Studium wprowadzają jednak szereg profilaktycznych ustaleń, mających ograniczyć potencjalne zagrożenia.

Dla wzrostu bezpieczeństwa publicznego na terenach zagrożenia powodzią wprowadzono w projekcie Studium zakaz zabudowy. Ma to również służyć zachowaniu walorów przyrodniczych gminy (wyłączenie z zainwestowania ważnych głównych ciągów ekologicznych gminy czyli dolin rzek Rawki i Skierniewki) potrzebnych dla rozwoju turystyki w gminie, jako jednej z dziedzin zapewniającej dochody jej mieszkańcom.

Pozwoli to również na zmniejszanie ryzyka wystąpienia zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych (np.: ochrona dolin jako obszarów szczególnie podatnych na degradację zasobów wodnych). Podobne znaczenie mają zapisy zabezpieczające teren GZWP „Subniecka warszawska”, a zwłaszcza jego część objętą wysoką ochroną przed lokalizacją inwestycji wodochłonnych i mogących wpływać na degradację jakości wód.

Ochrona i proponowany rozwój zasobów leśnych wpłynie na poprawę retencji analizowanego obszaru.

Rozwiązania Studium w zakresie infrastruktury technicznej umożliwią poprawę stanu gospodarki ściekowej oraz zaopatrzenia gminy w gaz jako alternatywnego i ekologicznego źródła ciepła. Stworzone zostaną warunki do rozwoju energetyki odnawialnej, m.in. poprzez wspieranie przedsięwzięć zmierzających do realizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących źródła odnawialne (np.: energię słoneczną, wiatrową) do produkcji energii elektrycznej i ciepła.

Ustalenia w zakresie komunikacji zakładają przebudowę i modernizację wielu dróg publicznych, prowadząc do wzrostu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszania ilości zanieczyszczeń i lokalnych uciążliwości transportowych.

Zapisy Studium powodują również wzrost możliwości zachowania podstawowych standardów warunków życia mieszkańców gminy np. poprzez ograniczanie realizacji obiektów produkcyjnych, usługowych, składowych i magazynowych poza terenami wyznaczonymi pod tę funkcję.

W projekcie Studium zadbano ponadto o zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych ludności, zarówno zamieszkującej ten teren, jak i korzystającej z jego walorów. W ustaleniach Studium przyjęto dotychczasowe tereny budownictwa rekreacyjno-leśnego oraz zaproponowano nowe. Zwiększono zarazem szanse rozwojowe dla usług turystycznych w gminie umożliwiając jej rozwój gospodarczy, docelowo odbijający się na poziomie życia jej mieszkańców.

5.3. Zwierzęta

Ustalenia Studium, prowadząc do rozwoju terenów zainwestowanych, mogą doprowadzić do degradacji lub migracji na tych obszarach różnych gatunków fauny. Projekt Studium wykonano jednak starając się walorów zachowanie wysokich walorów przyrodniczych terenu. Zachowano istniejące tereny lasów, obszary bagienne, podmokłe i torfowiskowe, występujące w dolinach rzek, zaproponowano nowe dolesienia. Tereny te generalnie wyłączono z zainwestowania kubaturowego, za wyjątkiem obiektów niezbędnych dla nich lub infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zachowane więc zostaną liczne naturalne siedliska fauny leśnej i nadrzecznej oraz stworzone nowe miejsca ich bytowania (dolesienia). Najbardziej problematyczne są jednak propozycje zainwestowania terenów przyległych lub zlokalizowanych w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, w tym tereny w sąsiedztwie i w granicach proponowanego obszaru Natura 2000, które mogą wywołać zmiany w zasobach gatunkowych i siedliskowych fauny bogato reprezentowanej tu przez gatunki chronione. Będą to zmiany długotrwałe i nieodwracalne.

Ustalenia Studium w zakresie infrastruktury technicznej wpłyną pozytywnie na obecny stan sanitarny gminy – zmaleje zagrożenie zanieczyszczeń wód i powierzchni ziemi ściekami czy odpadami – w efekcie pośrednio wzrośnie także jakość sanitarna całego środowiska, w tym siedlisk wielu dziko żyjących zwierząt. Oczywiście projektowane w Studium inwestycje drogowe czy hydrotechniczne z pewnością prowadzić będą do zagrożenia przerwania naturalnych szlaków migracyjnych wielu gatunków. Jednak brak szczegółowych informacji o faktycznym zakresie tych przedsięwzięć nie pozwala na dokładne konkretyzowanie stopnia zagrożenia. Takie działania będą możliwe dopiero przy opracowywaniu planów miejscowych lub decyzji środowiskowych. Nie mniej w Studium wprowadzono już pewne ograniczenia w potencjalnej lokalizacji najbardziej kontrowersyjnych z punktu widzenia środowiska inwestycji. Wprowadzono bowiem zakaz lokalizacji potencjalnych elektrowni wiatrowych w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego

i proponowanego obszaru Natura 2000. Będzie to miało znaczący i pozytywny wpływ na awifaunę, zamieszkującą te tereny. W zakresie energii odnawialnej Studium wprowadza zapis o dopuszczeniu lokalizacji elektrowni wodnych zgodnie z przepisami szczególnymi, co jest szczególnie istotne dla rzeki Rawki, objętej ochroną rezerwatową.

Generalnie można założyć, że prawidłowe respektowanie wszystkich zapisów Studium, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku zachowania i kształtowania systemu powiązań ekologicznych, powinno to zagrożenie minimalizować, przynajmniej na etapie wykorzystywania tak jednak ogólnego dokumentu, jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5.4. Rośliny

W zakresie ochrony szaty roślinnej gminy projekt Studium kontynuuje politykę wcześniejszego dokumentu (pierwszej edycji studium gminy). Poprzez ochronę i wykluczenie z zabudowy terenów lasów i dolin rzecznych projekt studium chroni bioróżnorodność tych obszarów i występujące tu ewentualnie gatunki chronione czy rzadkie. Wskutek realizacji ustaleń planu tereny leśne ulegną powiększeniu – sprzyjać temu będzie realizacja zapisanych w studium dolesień.

Wprowadzane zapisy o możliwości budowy nowych zbiorników retencyjnych pozwolą na poprawę stosunków wodnych w gminie i stworzą nowe warunki siedliskowe dla nowych gatunków roślin. Problemem jednak jest proponowana lokalizacja zbiornika małej retencji „Nowy Dwór” w granicach proponowanego Obszaru Mającego Znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Rawki”. Realizacja zbiornika może wywołać znaczące zmiany siedliskowe w projektowanym obszarze Natura 2000. Inwestycja ta, wynikająca dla Studium z Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego oraz Aneksu do w/w Programu, wymaga przeprowadzenia szczegółowych analiz w ramach oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanej przy opracowywaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach tego przedsięwzięcia. Również respektując zapisy uchwał ustanawiających istniejące formy ochrony przyrody oraz wprowadzając propozycje nowych obszarów (w tym obszarze Natura 2000), chronionych w oparciu o przepisy szczególne, Studium dba o różnorodność flory tych terenów oraz jej warunki siedliskowe.

5.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z ustaleniami Studium na terenie gminy Nowy Kawęczyn przewidziano rozwój sieci kanalizacyjnej, nie nadążającej obecnie za rozwiniętą w znacznie większym stopniu siecią wodociągową. W tym celu w zapisach dokumentu zakładana jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Rozwój kanalizacji planowany jest przede wszystkim na obszarach najbardziej zainwestowanych i przewidywanych do dalszego rozwoju gospodarczo-przestrzennego. Skanalizowane mają więc zostać przede wszystkim wsie: Nowy Dwór Parcela, Stara Rawa, Kolonia Starorawska, Helenków, Nowy Kawęczyn, Kaczorów, Franciszkany, Strzyboga, Podtrzianna, Rawiczów, Prandotów, Budy Trzcińskie, Adamów, Trzianna, Suliszew, Rzędków Nowy, Stary Rzędków, Rzędków.

Jedynie dla terenów o rozproszonej zabudowie, gdzie koszty realizacji sieci kanalizacyjnej byłyby zbyt wysokie, ze względów ekonomicznych dopuszcza się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków lub szczelnych atestowanych zbiorników bezodpływowych.

Ze względu na brak kanalizacji deszczowej w Studium wprowadzono obowiązek wstępnego podczyszczania wód deszczowych odprowadzanych z terenów utwardzonych obiektów produkcyjno-usługowo-magazynowych. Zapis ten dotyczy nie tylko obiektów nowych, ale również i już istniejących.

Poza tym – na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, a szczególnie w Obszarze Jego Wysokiej Ochrony – wskazano w Studium konieczność unikania lokalizacji obiektów mogących wpływać na pogorszenie jakości wód podziemnych.

W zapisach Studium stwierdzono także, iż należy podjąć stosowne działania w zakresie racjonalnej i oszczędnej eksploatacji zasobów wód głębinowych z uwzględnieniem systemowego odprowadzenia ścieków sanitarnych z terenów zabudowanych. Zalecane jest skanalizowanie tych obszarów przy jednoczesnej likwidacji istniejących szamb chłonnych (często nieszczelnych) oraz równoczesna realizacja nowej zabudowy wraz z infrastrukturą techniczną. Taka zasada działania uniemożliwi powstawanie nowych źródeł degradacji środowiska wodnego gminy.

Zagrożenie wód, związane z gromadzeniem i składowaniem odpadów, na terenie gminy jest minimalne – docelowo odpady wywożone są i składowane poza jej granicami. Ponadto Studium zakłada sukcesywny rozwój systemu selekcji i segregacji odpadów.

Przy prawidłowej realizacji ustaleń Studium nie powinny więc wystąpić nowe zagrożenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych omawianego terenu, a istniejące powinny ulec znacznemu ograniczeniu. Realizacja projektowanych zbiorników małej retencji (za wyjątkiem wspomnianego już wcześniej konfliktowego zbiornika Nowy Dwór) zdecydowanie pozytywnie i długoterminowo wpłynie na poprawę ograniczonych zasobów wód powierzchniowych gminy.

5.6. Powietrze

Obszar gminy Nowy Kawęczyn jest już częściowo zainwestowany. Sposoby ogrzewania zabudowań w poszczególnych miejscowościach są różne, szczególnie indywidualnych budynków mieszkalnych, w których powszechnie stosowane są paliwa stałe, często niskiej jakości. Omawiany teren znajduje się więc obecnie pod wpływem oddziaływania niskiej emisji zanieczyszczeń.

Ustalenia Studium mogą doprowadzić do poprawy tego stanu. Projekt dopuszcza bowiem zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem proekologicznych technologii spalania. Do realizacji tych zamierzeń znacznie przyczyni się również projektowana sieć gazowa w gminie.

Zapisy Studium doprowadzą więc do modernizacji istniejących indywidualnych źródeł ciepła, prowadzących do ograniczania ich uciążliwości w zakresie niskiej emisji. Ewentualne uciążliwości, wynikające z równoczesnego wzrostu zainwestowania terenu opracowania i związanego z tym wzrostu niskiej lub średniej emisji zanieczyszczeń zostaną więc w najgorszej sytuacji co najmniej zrównoważone przez proponowane działania. Docelowo na omawianym obszarze nie będzie więc następować przekroczenie dopuszczalnych norm, zarówno w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, jak i produkcyjno-usługowej. I będzie to pozytywne oddziaływanie długoterminowe.

Napływ zanieczyszczeń z zewnątrz (bliskie sąsiedztwo miasta Skierniewice) pozostanie niezależny od zapisów omawianego projektu.

Ustalenia Studium ograniczają zasięg przestrzenny ewentualnej uciążliwości obiektów produkcyjnych na terenach przemysłowych i przemysłowo-usługowych, do granic terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Na terenach, gdzie pojawia się funkcja mieszkaniowa – zapisy Studium nie dopuszczają w ogóle lokalizacji zabudowy produkcyjno-usługowej mogącej zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Przedstawione działania dotyczą zarówno istniejącej, jak i nowej, projektowanej zabudowy.

Analizując powyższe elementy można stwierdzić, że prawidłowa realizacja kierunków zawartych w Studium w przyszłości nie tylko nie stworzy nowych, ale i ograniczy obecnie funkcjonujące indywidualne źródła emisji. Nie wystąpią wskutek tego przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń do powietrza

i stan sanitarny atmosfery nie ulegnie zmianie, a wręcz przeciwnie może ulec lokalnej poprawie, podnosząc jakość aerosanitarnych warunków życia mieszkańców projektowanego terenu i jego sąsiedztwa.

W zakresie zanieczyszczeń komunikacyjnych należy natomiast zauważyć, że poza drogą wojewódzką, pozostałe ciągi komunikacyjne, obsługujące omawiany teren, mają maksymalnie rangę dróg powiatowych. Ich modernizacja oraz wzrost powierzchni obsługiwanych terenów, przewidziane w zapisach Studium, mogą doprowadzić do wzmożenia na nich ruchu komunikacyjnego. Wzrost ten nie będzie jednak zbyt znaczący, gdyż generalnie gmina i tak wykazuje tendencje spadkowe, jeśli chodzi o liczbę mieszkańców. Przyrost terenów zainwestowanych nie zrekompensuje w pełni stałego, zachodzącego od lat, ubytku mieszkańców gminy.

5.7. Powierzchnia ziemi

Projekt SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn stanowi kontynuację polityki przestrzennej gminy, zawartej w obecnie obowiązującym Studium Gminy. Większość terenów zainwestowanych i przewidzianych do zainwestowania w Studium została przełożona z obecnie obowiązujących dokumentów. Nie mniej realizacja projektu Studium, poprzez wprowadzenie dopuszczanego w dokumencie nawet lokalnego nowego zainwestowania, niewątpliwie przyczyni się do degradacji powierzchni glebowej fragmentów obszaru gminy. Powstaną nowe tereny zainwestowane, nowe drogi dojazdowe. Obszary te nie zostały jednak zaprojektowane w zupełnym oderwaniu od obecnych skupisk ludności, a więc terenów, które mają możliwości podłączeń do istniejącej lub projektowanej infrastruktury, mają połączenie z istniejącymi drogami publicznymi. Nowe tereny zainwestowane stanowią w znacznej mierze uzupełnienie luk w obecnej zabudowie lub ich kontynuację przestrzenną, co nie spowoduje rozpraszania zabudowy.

Ustalenia Studium chronią tereny najcenniejsze dla środowiska gminy, w tym doliny rzek, w których pojawiają się gleby organiczne, wyłączając je z zabudowy i zainwestowania lub ograniczając je do niezbędnych dla funkcjonowania gminy inwestycji. Skutki tych oddziaływań będą długotrwałe i pozytywne.

Ze względu na wysokie walory krajobrazowe otoczenia w projekcie Studium zrezygnowano z prowadzenia powierzchniowej eksploatacji w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, wyznaczonej w obecnie obowiązującym Studium Gminy.

Część powierzchni gminy wskazana została do zalesień – tereny te zostaną docelowo zaktywizowane przyrodniczo, co będzie niewątpliwie oddziaływać pozytywnie bezpośrednio na środowisko gminy.

5.8. Krajobraz

Zainwestowanie obszaru Gminy Nowy Kawęczyn jest konsekwencją jej wcześniejszej polityki przestrzennej i stanowi naturalną ewolucję terenów zainwestowanych, głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych i infrastrukturalnych w celu wypełniania luk pomiędzy kolejnymi pasmami zabudowy. Na terenie gminy nadal dominować będzie wiejski krajobraz kulturowy, choć lokalnie nastąpią w nim nieodwracalne zmiany, wywołane np.: nowymi inwestycjami drogowymi, budową nowych zbiorników retencyjnych czy innych obiektów budowlanych. Zmiany takie stanowią nieodłączny aspekt działalności człowieka.

Dla terenów, posiadających najwyższe w gminie walory krajobrazu przyrodniczego, Studium zachowuje ochronę w formie parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu oraz proponowanego obszaru Natura 2000. Zasady szczegółowej ochrony tych terenów będą wynikać z przepisów szczególnych, co wyartykułowano w zapisach omawianego dokumentu.

Z kolei projektowane w Studium nowe tereny leśne wzmocnią powiązania ekologiczne i krajobrazowe istniejących kompleksów leśnych i urozmaicą całą przestrzeń gminy, a szczególnie jej część zachodnią, uboższą w walory przyrodnicze od części wschodniej.

Projektowane zbiorniki małej retencji pozwolą na stworzenie nowych warunków siedliskowych nowych gatunków roślin, stwarzając kolejne ciekawe akcenty krajobrazowe.

Doliny rzek oraz tereny zagrożone masowymi ruchami ziemi (fragmenty zboczy dolinnych) poprzez wyłączenie ich z zabudowy nie będą narażone na niekontrolowane zmiany rzeźby i krajobrazu tych części gminy.

5.9. Klimat

Ustalenia Studium nie spowodują zachwiania lokalnych warunków klimatycznych na terenie gminy. Doliny rzek pozostaną terenami niezainwestowanymi, otwartymi na grawitacyjny spływ powietrza, istotny dla przewietrzania terenu gminy.

Projektowane zainwestowanie nie spowoduje na tyle znaczących zmian w rzeźbie wysoczyzny morenowej, by powodowały one zmiany klimatyczne. Niska intensywność projektowanej zabudowy i jej lokalizacja w sąsiedztwie już istniejącego zainwestowania, nie przyczynią się do powstania nowych źródeł kształtowania warunków klimatycznych.

Najbardziej znaczące zmiany topoklimatyczne może spowodować wzrost powierzchni terenów leśnych. Będą to jednak zmiany pozytywne dla zdrowia mieszkańców gminy, choć ich zasięg będzie miał również tylko lokalny charakter.

W zakresie klimatu akustycznego można stwierdzić, że część terenu opracowania, bezpośrednio przyległa do dróg, a zwłaszcza drogi wojewódzkiej, pozostaje w zasięgu oddziaływania ich hałasu komunikacyjnego. Zmniejszenie szkodliwej emisji hałasu dla zdrowia człowieka może nastąpić poprzez budowę ekranów akustycznych i modernizację dróg.

Stosunkowo niewielka ranga większości dróg w gminie (poza jedną drogą wojewódzką) i ich ograniczone obciążenie komunikacyjne będą mieć wpływ na zasięgi ich uciążliwości. Lokalnie – także projektowane tereny zabudowy, w tym zabudowy produkcyjnej, magazynowej i usługowej będą mieć wpływ na wzrost intensywności ruchu samochodowego na poszczególnych drogach i powiązany z tym wzrost hałasu. Faktyczny zasięg przestrzenny oddziaływania tych obszarów i przyległych do nich dróg będzie jednak możliwy do określenia dopiero na poszczególnych etapach realizacji przedsięwzięć w ramach odpowiednich procedur OOS. Wstępnie można jedynie założyć ich przypuszczalne oddziaływanie.

5.10. Zasoby naturalne

Na terenie gminy Nowy Kawęczyn nie występują konflikty przestrzenne, związane z lokalizacją udokumentowanych złóż surowców naturalnych na terenach, pożądanym do innego zainwestowania.

SUiKZP gminy Nowy Kawęczyn wprowadza obowiązek ochrony udokumentowanych złóż kopalin przed zainwestowaniem niezwiązanym z eksploatacją złoża oraz ewentualną rekultywacją późniejszych wyrobisk.

5.11. Zabytki i dobra materialne

Zapisy Studium uwzględniają wymogi ochrony środowiska kulturowego gminy. Zabytki, traktowane jako podstawowe wartości kulturowe gminy, mają wpisany do ustaleń Studium obowiązek ich zachowania i utrzymania we właściwym stanie technicznym, w wszelką działalność związaną z obiektami i obszarami wpisanymi do rejestru zabytków – obowiązek uzyskania indywidualnych wytycznych konserwatorskich i zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ustalenia Studium wprowadzają również zapisy chroniące otoczenie i ekspozycję parków zabytkowych i cmentarzy.

Ponadto Studium, poprzez zapis obowiązku prowadzenia wszelkiej działalności inwestycyjnej, wymagającej prac ziemnych (w tym zalesiania) w strefie ochrony stanowisk archeologicznych, pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zapewniają ochronę walorów archeologicznych omawianego terenu.

6. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ SŁUŻĄCYCH ZAPOBIEGANIU, OGRANICZANIU LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO BĘDĄCYCH REZULTATEM REALIZACJI SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN

Do działań, realizowanych w ramach ustaleń SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko, należą przede wszystkim wszelkie formy zainwestowania, i to zarówno funkcjami uznawanymi za chronione – mieszkaniową, jak i tymi bardziej uciążliwymi – produkcyjną lub usługową. Negatywnie na środowisko, szczególnie w fazie budowy, mogą także oddziaływać inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, sieć gazowa, a także w fazie realizacji i eksploatacji: drogi, zbiorniki retencyjne, czy nawet urządzenia hydrotechniczne i przeciwpowodziowe.

Negatywne oddziaływanie wymienionych inwestycji można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór ich lokalizacji, ponieważ skala wywołanych przez nie przekształceń środowiska zależęć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowe projekty, uwzględniające potrzeby ochrony środowiska, zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji każdej inwestycji, pozwolą także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- takie planowanie zakresu prac budowlanych, które w możliwie najwyższym stopniu zapewni ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych;
- w przypadku inwestycji drogowych – budowa ekranów akustycznych, budowa przepustów lub kładek dla zwierząt, wprowadzanie nasadzeń wzdłuż drogi jako naturalnej bariery, ograniczającej rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

W przypadku konkretnych propozycji Studium, dotyczących terenów rozwojowych, a zlokalizowanych na terenach o najwyższych walorach przyrodniczych (Bolimowski Park Krajobrazowy) w celu ograniczenia ich potencjalnych negatywnych oddziaływań należałoby w polityce Gminy:

- przestrzegać priorytetu rozwoju kanalizacji sanitarnej dla istniejącej już na tych obszarach zabudowy;

- przestrzegać zapisanej w Studium dla terenów niezabudowanych zasady równoczesnego realizowania niezbędnej infrastruktury technicznej (dotyczy to przede wszystkim sieci kanalizacyjnej i deszczowej) wraz z pojawiającym się zainwestowaniem i wpisywać to jako ważne wytyczne dla przyszłych planów miejscowych;
- wprowadzić na etapie wydawania decyzji środowiskowych zasadę objęcia wszystkich przedsięwzięć mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko dla których może być wymagany raport, postanowieniami o obowiązku opracowywania dla nich szczegółowego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- wprowadzić zalecenie do planów miejscowych odsunięcia linii zabudowy od strony obszaru naturalnego oraz ograniczenia intensywności zabudowy czy wielkości poszczególnych działek.

Działania, realizowane w oparciu o ustalenia Studium, rozpatrywane w szerszym aspekcie same w sobie stanowią rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko.

Budowa sieci kanalizacyjnej ograniczy degradację środowiska wodnego gminy. Modernizacja dróg – poprawi płynność ruchu i wpłynie na ograniczenie zanieczyszczeń komunikacyjnych atmosfery. Usankcjonowanie obszaru Natura 2000 stworzy formalne podstawy formułowania zasad ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy oraz umocni jej system ekologiczny.

W przypadku, gdy całkowite usunięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie wcześniej działań kompensacyjnych.

W skali Studium – do takich działań można zaliczyć wprowadzane jego ustaleniami dolesienia, stanowiące nowe, alternatywne połączenia przyrodnicze i wzmocnienia istniejącego systemu ekologicznego gminy.

7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN

Zaproponowane w projekcie Studium rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, umożliwiają w miarę prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Pozwolą one również na realizację Studium przy jednoczesnym ograniczeniu możliwych negatywnych oddziaływań projektowanych funkcji na środowisko przyrodnicze. Zapisy Studium zapobiegają wielu negatywnym skutkom wpływu nowych funkcji na środowisko oraz proponują działania kompensujące utracone wartości środowiska.

Opiniowany dokument opracowany jest jednak w dość wysokim stopniu ogólności i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określania działań alternatywnych dla wskazanych ustaleń. Ponadto ustalenia te stanowią odzwierciedlenie potrzeb mieszkańców Gminy i wieloletniej polityki przestrzennej jej władz.

Nie istnieje więc potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do rozwiązania w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, przedstawionych w projekcie Studium.

Natomiast w odniesieniu do bardziej konkretnych przedsięwzięć proponowanych w Studium należy stwierdzić, że dokładnej ocenie oddziaływania inwestycji na środowisko, w tym obszary Natura 2000, służą osobne procedury OOS, które powinny przesądzić o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydaniu pozwolenia na budowę dla danego przedsięwzięcia. Również na tym etapie powinny być wskazane warianty rozwiązań tych przedsięwzięć, określone np.: pod względem rozwiązań technicznych i technologicznych.

8. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN

Przy formułowaniu ustaleń projektu Studium przyjęto jako główną zasadę zrównoważonego rozwoju gminy. Przeznaczenie poszczególnych fragmentów terenu gminy i sposób ich zagospodarowania zostały zdeterminowane uwarunkowaniami środowiska i możliwościami jego dostosowania. Wśród kierunków, określonych w Studium uwzględniono ochronę przyrody, zasobów środowiska i walorów krajobrazowych i kulturowych gminy – w oparciu o aktualnie obowiązujące dokumenty nadrzędne, w tym powstałe po sporządzeniu wcześniejszej edycji SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn.

Ustalenia, zawarte w obecnym projekcie, podporządkowano aktualnie obowiązującym przepisom prawa. Brak zmiany Studium oznacza prowadzenie polityki przestrzennej gminy w oparciu o wcześniejsze dokumenty i przepisy, niejednokrotnie odbiegające od aktualnych wymogów prawa i potrzeb mieszkańców gminy. Brak możliwości realizacji wielu proekologicznych inwestycji, zawartych w projekcie Studium, może doprowadzić do pogorszenia stanu poszczególnych elementów środowiska oraz utraty wielu jego walorów. Aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Kawęczyn jest więc konieczna.

9. NIEDOSTATKI I BRAKI MATERIAŁÓW UTRUDNIAJĄCE OCENĘ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania prognozy.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN

Obowiązek rozważenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991r.

Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Gmina Nowy Kawęczyn nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn nie tworzy żadnych ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć proponowanych w ramach ustaleń Studium ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało wyłącznie zasięg lokalny.

11. ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU SUIKZP GMINY NOWY KAWĘCZYN ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z zapisami art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003r Nr 80 z późn. zm.) Wójt Gminy dokonuje oceny aktualności Studium przynajmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy.

Każdorazowo wraz z oceną aktualności Studium powinna zostać wykonana analiza skutków środowiskowych (przestrzennych i jakościowych) realizacji ustaleń Studium.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla wszystkich studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008r Nr 199 poz. 1227 ze zmianami) i stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z art. 51 i 53 w/w ustawy.

Opracowanie to poddaje analizie obecny stan środowiska przyrodniczego, jego zagrożenia i walory, oraz potencjalne zmiany, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium.

Ocena stanu środowiska na terenie gminy Nowy Kawęczyn pozwoliła wskazać następujące najważniejsze problemy ochrony środowiska:

- zbyt niski stopień skanalizowania gminy;
- występowanie funkcjonalnych konfliktów przestrzennych w sąsiedztwie projektowanego obszaru Natura 2000;
- konfliktowa lokalizacja projektowanego zbiornika małej retencji Nowy Dwór w granicach proponowanego obszaru natura 2000.

Wskazane problemy środowiskowe gminy Nowy Kawęczyn tylko częściowo znajdują rozwiązanie w ramach kierunków polityki przestrzennej sformułowanych w Studium. Wiąże się to np.: z rangą dokumentów z jakich wynikają (np.: nadrzędny dla Studium Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego).

Większość funkcji, projektowanych w Studium, stanowi kontynuację obecnego zainwestowania i obecnie obowiązujących funkcji, wynikających z aktualnego Studium. Nowe tereny, proponowane w Studium, stanowią odzwierciedlenie potrzeb rozwojowych gminy, wynikających m.in. z wniosków złożonych do Studium.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ proponowanych w Studium rozwiązań funkcjonalnych na poszczególne elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat oraz zasoby naturalne. Określono czy oddziaływanie to może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy obojętny na poszczególne elementy. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych. Stwierdzono jednak, że oddziaływanie to może być znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji dla konkretnego przedsięwzięcia (na etapie planu miejscowego), jego właściwą realizację i użytkowanie inwestycji – określane poprzez procedurę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia.

Realizacja ustaleń Studium nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Większość ustaleń Studium ma pozytywny lub obojętny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku funkcji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne, przy czym szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

W przypadku, gdy zmiana Studium dla gminy Nowy Kawęczyn nie zostanie wdrożona, prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie gospodarki przestrzennej gminy, co negatywnie wpłynie na stan ochrony środowiska w gminie.

Przeprowadzona w ramach prognozy analiza pozwala na generalne stwierdzenie, że realizacja zapisów SUIKZP Gminy Nowy Kawęczyn nie doprowadzi do znaczącego pogorszenia stanu jakości środowiska gminy, powinna natomiast przyczynić się do jego poprawy (np.: poprzez wzrost terenów wskazanych do zalesień, wyłączenie terenów szczególnie cennych przyrodniczo z zainwestowania, wprowadzenie nowych terenów proponowanych do ochrony, jak np. Natura 2000, wprowadzenie zasad ochrony wynikających z Planu Ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego), zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

Łódź, wrzesień 2011r.

Opracowanie:
Małgorzata Wrąbel-Budner